W.J. van Winden

DE BEDRIJFSUITKOMSTEN VAN DE TUINBOUW OVER HET TEELTJAAR 1961

VERSLAGEN
No. 55

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT
ONTVANGEN
20 FEB
BIBLIOTHEEK

Januari 1964

Landbouw-Economisch Instituut - Conradkade 175 - 's-Gravenhage - Tel. 61.41.61
Publikatie toegestaan, mits met duidelijke bronvermelding

WOORD VOORAF

Een van de taken die de afdeling Tuinbouw elk jaar in haar werkprogramma opneemt, is het onderzoek naar de ontwikkeling van de rentabiliteit in de belangrijkste sectoren van de tuinbouw. De publikatie van de bedrijfsuitkomsten geschiedt in twee etappes. Binnen een half jaar na het einde van het desbetreffende boekjaar worden in zeven verslagen de voorlopige uitkomsten per gebied afzonderlijk gepubliceerd. Op deze wijze worden de overheid en het bedrijfsleven spoedig op de hoogte gesteld van de voorlopige bedrijfsuitkomsten. Het definitieve resultaat wordt voor alle gebieden gezamenlijk gepubliceerd, wanneer alle gegevens van boekhoudbureaus en administratiekantoren ontvangen en verwerkt zijn.

Dit "verzamelverslag" over 1961 leent zich in het bijzonder voor een onderlinge vergelijking, zowel wat de uitkomsten van de gebieden als wat de resultaten van de onderscheiden bedrijfstypen betreft.

Behalve de definitieve uitkomsten over 1961 bevat het verslag een vergelijking tussen de uitkomsten in de voorafgaande periode van 1958 af en de voorlopige cijfers over 1962.

Dank komt toe aan alle tuinders, boekhoudbureaus en administratiekantoren die medewerking aan het onderzoek hebben verleend.

Het onderzoek is verricht door W.J. van Winden van de sectie rentabiliteitsonderzoek tuinbouw, onder leiding van A. Holkamp.

DE DIRECTEUR,

's-Gravenhage, januari 1964

(Prof. dr. A. Kraal)

INLEIDING

A. Het onderzoek

De gegevens voor dit onderzoek zijn ontleend aan de boekhoudingen van in totaal 984 bedrijven, waarbij ± 240 boekhoudbureaus en administratiekantoren waren betrokken, die de administratie van deze bedrijven verzorgden. Tevens is gebruik gemaakt van een groot aantal gegevens die niet uit de boekhoudingen waren te verkrijgen, doch die op de bedrijven zelf zijn verzameld. Deze aanvullende gegevens waren nodig om de resultaten volgens de bij het L.E.I. gebruikelijke richtlijnen te kunnen berekenen. Zij omvatten een uitgebreide inventarisatie, zowel van de bedrijfsuitrusting als van de beteelde oppervlakten en gegevens betreffende de arbeidsbezetting.

Hoewel de gevolgde werkwijze directe controle van de verstrekte cijfers niet toeliet, konden toch verschillende kosten en opbrengsten - o.a. aan de op de bedrijven verzamelde gegevens - worden getoetst.

De resultaten zijn in principe berekend over het oogstjaar 1961 (oogst- en bewaarseizoen 1961/62). In die gevallen waarin het boekjaar niet samenviel met het oogstjaar zijn de bedrijfsresultaten berekend door de kosten van het boekjaar in mindering te brengen van de opbrengsten over het oogstjaar.

Voor het samenstellen van de steekproef is een willekeurige keuze gemaakt uit de zuivere kwekerijbedrijven, waarop ten minste één man een volledige arbeidstaak heeft, zonder nevenbedrijf of -beroep. Voor deze bedrijven mag het onderzoek per gebied representatief worden genoemd. De fruitteelt in het gespecialiseerde bedrijf is met ingang van 1961 met een geheel nieuw steekproef in het onderzoek betrokken.

Het aantal bedrijven per gebied is afhankelijk gesteld van het aantal bedrijfsgroepen waarvoor een onderscheiding - in verband met de gevarieerdheid van de tuinbouw - minimaal wenselijk werd geacht.

Per gebied is het aantal ingeschakelde bedrijven als volgt.

Tabel 1

AANTAL INGESCHAKELDE BEDRIJVEN PER GEBIED

Het Geestmerambacht	63 bedrijven
Het Grootslag	73 bedrijven
Het Westland	169 bedrijven
De Kring	218 bedrijven
IJsselmonde	86 bedrijven
Venlo-Blerick-Tegelen	63 bedrijven
Aalsmeer	90 bedrijven
Bloembollenstreek	71 bedrijven
Anna-Paulowna/Breezand	43 bedrijven
Boskoop e.o.	50 bedrijven
Gespecialiseerde fruitteelt-bedrijven in Nederland	58 bedrijven
Totaal	984 bedrijven

Door een indeling van de bedrijven in verschillende bedrijfstypen kan in diverse gebieden een indruk worden verkregen van de rentabiliteit van de belangrijkste produktierichtingen.

Deze bedrijfstype-indeling heeft niet overal volgens dezelfde criteria plaatsgehad, omdat de structuur van de tuinbouw in de onderzochte gebieden zeer verschillend is. Per gebied is gezocht naar de meest zinvolle onderscheiding. Zo zijn de bedrijven in het Geestmerambacht onderscheiden naar "vaar"bedrijven en "rij"bedrijven, in het Grootslag naar de mate waarin bloembollenteelt voorkomt, in Aalsmeer en de Bloembollenstreek naar geteelde gewassen, terwijl in de overige gebieden de verschillende vormen van glasteelt als maatstaf hebben gediend.

In de bijlagen 2 t/m 11 zijn, in gemiddelde cijfers per bedrijf, specificaties opgenomen van de beteelde oppervlakten, de arbeidsbezetting, de kosten en de opbrengsten, alsmede grafieken. Deze bijlagen zijn zodanig ingericht dat dezelfde bedrijfstypen uit de verschillende gebieden zoveel mogelijk bij elkaar zijn opgenomen, zodat vergelijking tussen de verschillende gebieden mogelijk is. In bijlage 1 is een aantal gegevens opgenomen van het gemiddelde bedrijf per tuinbouwgebied. Aan de vergelijking van de resultaten van de verschillende bedrijfstypen uit een zelfde gebied zal in hoofdstuk I aandacht worden geschonken. In hoofdstuk II zullen de cijfers per bedrijfsvorm worden besproken, terwijl in hoofdstuk III een overzicht zal worden gegeven van het verloop van de rentabiliteit in het tijdvak 1958 t/m 1962 en het inkomen alsmede de besparingen in de jaren 1958 t/m 1961. Deze gegevens zijn ontleend aan de bijlagen 12 t/m 15.

B. De wijze van berekening van de bedrijfsuitkomsten

1. De kosten

a. De gewaardeerde kosten

De bedrijfsresultaten zijn bepaald volgens de bij het L.E.I. gebruikelijke methode. Deze houdt in, dat de berekening van rente en afschrijving van de duurzame produktiemiddelen is gebaseerd op de vervangingswaarde en dat ook kosten, welke niet tevens uitgaven zijn (handenarbeid van de ondernemer en zijn gezin, rente van eigen vermogen e.d.) in de berekening zijn opgenomen.

Voor de bepaling van deze kosten zijn de benodigde gegevens op het bedrijf verzameld.

Rente en afschrijving

De rente is - à 4% per jaar - berekend over het vermogen dat, op basis van de huidige bedrijfsgrootte en prijzen van de produktiemiddelen, tijdens de levensduur van het bedrijf gemiddeld is geïnvesteerd.

Dit vermogen is in principe bepaald door optelling van:

1. de (maximaal toelaatbare) verkoopwaarde van de grond;
2. de kostprijswaarde van de plantopstand;
3. 60% van de vervangingswaarde van de overige duurzame produktiemiddelen;
4. de normale behoefte aan vlottende middelen.

INLEIDING

A. Het onderzoek

De gegevens voor dit onderzoek zijn ontleend aan de boekhoudingen van in totaal 984 bedrijven, waarbij ± 240 boekhoudbureaus en administratiekantoren waren betrokken, die de administratie van deze bedrijven verzorgden. Tevens is gebruik gemaakt van een groot aantal gegevens die niet uit de boekhoudingen waren te verkrijgen, doch die op de bedrijven zelf zijn verzameld. Deze aanvullende gegevens waren nodig om de resultaten volgens de bij het L.E.I. gebruikelijke richtlijnen te kunnen berekenen. Zij omvatten een uitgebreide inventarisatie, zowel van de bedrijfsuitrusting als van de beteelde oppervlakten en gegevens betreffende de arbeidsbezetting.

Hoewel de gevolgde werkwijze directe controle van de verstrekte cijfers niet toeliet, konden toch verschillende kosten en opbrengsten - o.a. aan de op de bedrijven verzamelde gegevens - worden getoetst.

De resultaten zijn in principe berekend over het oogstjaar 1961 (oogst- en bewaarseizoen 1961/62). In die gevallen waarin het boekjaar niet samenviel met het oogstjaar zijn de bedrijfsresultaten berekend door de kosten van het boekjaar in mindering te brengen van de opbrengsten over het oogstjaar.

Voor het samenstellen van de steekproef is een willekeurige keuze gemaakt uit de zuivere kwekerijbedrijven, waarop ten minste één man een volledige arbeidstaak heeft, zonder nevenbedrijf of -beroep. Voor deze bedrijven mag het onderzoek per gebied representatief worden genoemd. De fruitteelt in het gespecialiseerde bedrijf is met ingang van 1961 met een geheel nieuw steekproef in het onderzoek betrokken.

Het aantal bedrijven per gebied is afhankelijk gesteld van het aantal bedrijfsgroepen waarvoor een onderscheiding - in verband met de gevarieerdheid van de tuinbouw - minimaal wenselijk werd geacht.

Per gebied is het aantal ingeschakelde bedrijven als volgt.

Tabel 1

AANTAL INGESCHAKELDE BEDRIJVEN PER GEBIED

Het Geestmerambacht	63 bedrijven
Het Grootslag	73 bedrijven
Het Westland	169 bedrijven
De Kring	218 bedrijven
IJsselmonde	86 bedrijven
Venlo-Blerick-Tegelen	63 bedrijven
Aalsmeer	90 bedrijven
Bloembollenstreek	71 bedrijven
Anna-Paulowna/Breezand	43 bedrijven
Boskoop e.o.	50 bedrijven
Gespecialiseerde fruitteelt-bedrijven in Nederland	58 bedrijven
Totaal	984 bedrijven

Door een indeling van de bedrijven in verschillende bedrijfstypen kan in diverse gebieden een indruk worden verkregen van de rentabiliteit van de belangrijkste produktierichtingen.

Deze bedrijfstype-indeling heeft niet overal volgens dezelfde criteria plaatsgehad, omdat de structuur van de tuinbouw in de onderzochte gebieden zeer verschillend is. Per gebied is gezocht naar de meest zinvolle onderscheiding. Zo zijn de bedrijven in het Geestmerambacht onderscheiden naar "vaar"bedrijven en "rij"bedrijven, in het Grootslag naar de mate waarin bloembollenteelt voorkomt, in Aalsmeer en de Bloembollenstreek naar geteelde gewassen, terwijl in de overige gebieden de verschillende vormen van glasteelt als maatstaf hebben gediend.

In de bijlagen 2 t/m 11 zijn, in gemiddelde cijfers per bedrijf, specificaties opgenomen van de beteelde oppervlakten, de arbeidsbezetting, de kosten en de opbrengsten, alsmede grafieken. Deze bijlagen zijn zodanig ingericht dat dezelfde bedrijfstypen uit de verschillende gebieden zoveel mogelijk bij elkaar zijn opgenomen, zodat vergelijking tussen de verschillende gebieden mogelijk is. In bijlage 1 is een aantal gegevens opgenomen van het gemiddelde bedrijf per tuinbouwgebied. Aan de vergelijking van de resultaten van de verschillende bedrijfstypen uit een zelfde gebied zal in hoofdstuk I aandacht worden geschonken. In hoofdstuk II zullen de cijfers per bedrijfsvorm worden besproken, terwijl in hoofdstuk III een overzicht zal worden gegeven van het verloop van de rentabiliteit in het tijdvak 1958 t/m 1962 en het inkomen alsmede de besparingen in de jaren 1958 t/m 1961. Deze gegevens zijn ontleend aan de bijlagen 12 t/m 15.

B. De wijze van berekening van de bedrijfsuitkomsten

1. De kosten

a. De gewaardeerde kosten

De bedrijfsresultaten zijn bepaald volgens de bij het L.E.I. gebruikelijke methode. Deze houdt in, dat de berekening van rente en afschrijving van de duurzame produktiemiddelen is gebaseerd op de vervangingswaarde en dat ook kosten, welke niet tevens uitgaven zijn (handenarbeid van de ondernemer en zijn gezin, rente van eigen vermogen e.d.) in de berekening zijn opgenomen.

Voor de bepaling van deze kosten zijn de benodigde gegevens op het bedrijf verzameld.

Rente en afschrijving

De rente is - à 4% per jaar - berekend over het vermogen dat, op basis van de huidige bedrijfsgrootte en prijzen van de produktiemiddelen, tijdens de levensduur van het bedrijf gemiddeld is geïnvesteerd.

Dit vermogen is in principe bepaald door optelling van:

1. de (maximaal toelaatbare) verkoopwaarde van de grond;
2. de kostprijswaarde van de plantopstand;
3. 60% van de vervangingswaarde van de overige duurzame produktiemiddelen;
4. de normale behoefte aan vlottende middelen.

De bedragen van de sub 2 genoemde bestanddelen van het gemiddelde vermogen konden in het algemeen slechts arbitrair worden benaderd.

De afschrijvingen van de onderscheiden duurzame produktiemiddelen zijn vastgesteld op grond van bij het L.E.I. bestaande inzichten met betrekking tot de economische levensduur van die objecten.

Arbeid van ondernemer en gezinsleden

Als vergoeding voor de arbeid, welke door de ondernemer en zijn gezinsleden is verricht, is alleen de handenarbeid in rekening gebracht. Voor een waardering van de kosten, welke voor leiding en toezicht door de ondernemer waren in te calculeren, ontbreken namelijk de daartoe benodigde normatieve gegevens.

De kosten van de handenarbeid zijn berekend op basis van een taxatie van de door de ondernemer en zijn gezinsleden verrichte hoeveelheid handenarbeid. Deze arbeid is gewaardeerd overeenkomstig het loon (inclusief sociale lasten) volgens de Collectieve Arbeidsovereenkomst voor volwassen mannelijke en vrouwelijke arbeiders en jeugdigen, met dien verstande dat voor overuren geen toeslag op het normale uurtarief is toegepast. Op grond van deze C.A.O. is voor de ondernemer een diplomatoeslag gecalculeerd, welke nog is verhoogd met een voormanstoeslag in die gevallen waarin de arbeidsbezetting (exclusief de ondernemer) meer dan vier man bedraagt.

b. De betaalde kosten

De betaalde kosten zijn ontleend aan door administratiekantoren samengestelde verlies- en winstrekeningen. In verband met het oogmerk waarvoor deze rekeningen in het algemeen zijn samengesteld - t.w. de aangifte voor de inkomstenbelasting - zijn de cijfers, voor zover nodig en mogelijk, ten behoeve van een zo juist mogelijke bedrijfseconomische verantwoording kritisch bezien.

De periode waarop de kosten betrekking hebben is noodzakelijkerwijs afhankelijk gesteld van het boekingstijdvak van de administratie.

2. De opbrengsten

De opbrengsten hebben betrekking op de bruto-opbrengsten, onder aftrek van door de veilingen ingehouden verkoopkosten (i.h.a. veilingkosten, fusthuur, eenmalige emballage e.d.). De gegevens hiervoor zijn verkregen via de administratiekantoren. In gevallen waarin het oogstjaar niet samenvalt met het boekjaar zijn de opbrengsten over het oogstjaar genomen.

C. Begrippen en kengetallen

1. Het netto-overschot

Het economische resultaat wordt tot uitdrukking gebracht door middel van het begrip netto-overschot. Het wordt gevormd door het verschil tussen de opbrengsten en de kosten. De wijze van berekening van opbrengsten en kosten is reeds in het voorgaande toegelicht. Wij

volstaan dan ook met nogmaals te vermelden, dat in de kosten geen bedrag is opgenomen als vergoeding voor de functie van leiding en toezicht van de ondernemer. Daar dit kostenelement derhalve nog in het netto-overschot aanwezig is, mag dit laatste niet zonder meer worden aangezien voor de bedrijfseconomische winst. Bij een verliesgevende exploitatie is het netto-overschot negatief. In dit geval wordt de waarde van de handenarbeid van ondernemer en gezinsleden en de rente van eigen vermogen niet volledig door de opbrengsten vergoed.

Aangezien - zoals hiervoor is uiteengezet - de verkopen in het seizoenjaar in voorkomende gevallen in de plaats zijn gesteld van de opbrengsten over het boekjaar, moet het netto-overschot in die gevallen worden geïnterpreteerd als het verschil tussen de verkopen over het seizoenjaar en de kosten over het boekjaar.

Netto-overschot gemiddeld per bedrijf

De kosten, de opbrengsten (verkopen) en het "netto-overschot" zijn voor elke onderscheiden groep van bedrijven in een gemiddeld bedrag per bedrijf weergegeven. Behalve in absolute bedragen per bedrijf is het netto-overschot - ten behoeve van de vergelijkbaarheid met andere typen en takken van bedrijf - tevens door middel van de volgende verhoudingsgetallen tot uitdrukking gebracht.

Netto-overschot per f. 100,- kosten

Dit kengetal is berekend door het totale netto-overschot per groep van bedrijven te delen door 1% van de kosten van die bedrijven (gewogen gemiddelde).

Netto-overschot per eenheid produktiefactor

Het netto-overschot is vervolgens betrokken op de produktiefactoren kapitaal, arbeid en grond, factoren uit welker samenwerking het resultaat in feite is ontstaan.

Daar de vraag in welke mate de produktiefactoren tot het bereiken van het resultaat hebben bijgedragen - door de onoplosbaarheid van dit probleem - niet kan worden beantwoord, is het netto-overschot ten volle met elk van de genoemde produktiefactoren in verband gebracht. Het netto-overschot is bij deze voorstellingswijze derhalve beurtelings aan één produktiefactor toegerekend. In dit verband onderscheiden wij de volgende kengetallen.

a. Netto-overschot per f. 100,- gemiddeld geïnvesteerd vermogen

Met "gemiddeld geïnvesteerd vermogen" is bedoeld het vermogen dat - op basis van de huidige bedrijfsgrootte en prijzen van de produktiemiddelen - tijdens de levensduur van het bedrijf gemiddeld is geïnvesteerd. Het is bepaald op de wijze zoals eerder in deze inleiding onder "rente en afschrijving" is aangegeven, met dien verstande, dat hierbij ook de waarde van gehuurde of gepachte objecten in aan-

merking is genomen.

Met de waarde van teeltvergunningen is voor deze vermogenstaxatie geen rekening gehouden. Daar het vermogen in enkele gevallen op arbitraire wijze moest worden benaderd, is dit in die gevallen (boomkwekerijbedrijven) niet in de tabellen vermeld.

b. Netto-overschot per manjaar arbeidsbezetting

Voor de berekening van dit kengetal is het netto-overschot gedeeld door de - tot volwaardige arbeidskrachten herleide en in manjaren uitgedrukte - arbeidsbezetting.

c. Netto-overschot per eenheid grondoppervlakte

Voor de berekening van dit kengetal moesten de open grond en de grond onder glas onder één noemer worden gebracht. Het was in het kader van deze becijfering niet in alle gevallen mogelijk de daarvoor benodigde wegingsfactoren te berekenen.

2. Het inkomen

Het arbeidsinkomen per manjaar

Van het inkomen per produktiefactor is alleen het arbeidsinkomen - per manjaar arbeidsbezetting - tot uitdrukking gebracht.

Onder het arbeidsinkomen is verstaan het bedrag dat door hen, die arbeid in het bedrijf hebben verricht, tezamen als inkomen is genoten. Het is berekend door het netto-overschot te vermeerderen met het bedrag dat als kosten van arbeid is opgenomen. Na deling van dit inkomen door het aantal - tot volwaardige arbeidskrachten herleide - manjaren wordt het bedrag gevonden dat gemiddeld per manjaar als inkomen werd verkregen.

Het inkomen van de ondernemer

Tenslotte is berekend, welk bedrag uit de bedrijfsexploitatie aan de ondernemer ten deel viel. In de eerste plaats betreft dit de vergoeding die, bij de berekening van het netto-overschot, in de kosten is gecalculeerd voor de handenarbeid die door de ondernemer persoonlijk in het bedrijf is verricht. Voegen wij dit bedrag toe aan het netto-overschot, dan ontstaat het bedrag dat als arbeidsinkomen van de ondernemer is aangeduid.

De kosten bevatten voorts een rentevergoeding voor het vermogen dat in het bedrijf is geïnvesteerd. Voor zover het bedrag van deze vergoeding hoger is dan het bedrag dat door de ondernemer aan rente voor geleende gelden is betaald, vormt het eveneens een bestanddeel van het inkomen van de ondernemer.

Bij toevoeging van laatstgenoemd inkomensbestanddeel aan het arbeidsinkomen van de ondernemer wordt het bedrag verkregen dat met ondernemersinkomen is aangeduid.

3. De besparingen

Onder besparing is verstaan het ondernemersinkomen uit het bedrijf vermeerderd met het overige inkomen van de ondernemer en verminderd met de privé-onttrekkingen (w.o. belastingen).

Tot het overige inkomen van de ondernemer zijn te rekenen de waarde van de handenarbeid van de gezinsleden in het bedrijf en alle overige opbrengsten van arbeid en vermogen buiten het bedrijf. Indien men het ondernemersinkomen, zoals vermeld in de bijlagen 14 en 15, vergelijkt met de besparingen, dient men dus wel te bedenken dat het verschil tussen deze grootheden niet zonder meer het totale bedrag van de privé-onttrekkingen voorstelt.

4. Spreiding

De gegeven cijfers zijn gemiddelden van alle bedrijven per groep. Tussen de bedrijven onderling kunnen belangrijke verschillen voorkomen. Bij het gebruik van de cijfers is het dan ook noodzakelijk kennis te nemen van de grootte van de spreiding, welke in de bijlagen over het netto-overschot per f. 100,- kosten en van het ondernemersinkomen per ondernemer gegeven is.

5. Standaardafwijking van het gemiddelde

Dit getal is een maatstaf voor toevallige afwijkingen tussen het gemiddelde van de steekproef en het werkelijke gemiddelde van alle bedrijven, dat door deze steekproef moet worden benaderd. Met een waarschijnlijkheid van ca. 65% is het bedoelde verschil niet groter dan eenmaal, met een waarschijnlijkheid van de ca. 95% niet groter dan tweemaal de standaardafwijking van het gemiddelde. Hoe kleiner dit getal dus is, hoe minder waarschijnlijk het is dat hier grote afwijkingen zouden bestaan.

6. Wegingsfactoren

Binnen enkele gebieden, t.w. de Kring, Aalsmeer en Anna-Paulowna/Breezand zijn voor verschillende veilinggebieden of bedrijfstypen afwijkend steekproefpercentages aangehouden. De bedoeling hiervan was ook voor de voor deze gebieden kenmerkende, doch niet in zo grote aantallen voorkomende, bedrijfstypen een voldoende aantal bedrijven in te kunnen schakelen. In verband hiermede zijn bij de berekening van de gemiddelde cijfers van het gehele gebied wegingsfactoren gebruikt, waardoor dit verschil in steekproefpercentages geen invloed had op het algemeen gemiddelde.

HOOFDSTUK I

DE BEDRIJFSRESULTATEN PER GEBIED OVER HET TEELTJAAR 1961

Zoals reeds in de inleiding is vermeld, zijn in de bijlagen, behalve specificaties per bedrijfstype per gebied, ook algemeen gemiddelde cijfers per gebied opgenomen (bijlage 1).
De belangrijkste gegevens uit bijlage 1 zijn hieronder samengevat.

Tabel 2

BEDRIJFSRESULTATEN OVER 1961 PER GEBIED

	Het Geest-mer-ambacht	Het Groot-slag	Het West-land	De Kring	IJssel-monde	Venlo-Blerick-Tegelen	Aals-meer	Bloem-bollen-streek	Anna-Paulowna/ Breezand	Boskoop e.o.	Gespec. fruitteelt-bedr. in Ned.
Arbeidsbezetting in manjaren	1,77	2,20	2,89	3,50	3,37	2,10	3,32	2,88	3,42	2,02	2,46
Gem. geïnv. vermogen (1)	62000	88000	130000	154000	100000	85000	121000	141000	182000	PM	133000
Totale kosten (1)	18770	23600	46450	59370	38460	27300	47300	36230	45300	18900	34590
Netto-overschot:											
in glds. p. bedr.	3250	3970	7610	8660	2870	970	13340	9690	16450	10210	14610
in % v/d kosten	17	17	16	15	7	4	28	27	36	54	42
in % v/h gem. geïnvest. vermogen	5	5	6	6	3	1	11	7	9	PM	11
Inkomen:											
arbeidsinkomen in glds. per manjaar	7560	7620	8580	8350	6500	5840	9700	9430	10820	10240	11450
arbeidsinkomen v/d ondernemer	9050	9170	13180	13130	8370	7190	13820	13800	17420	15920	17490
ondernemersinkomen per ondernemer	10290	10910	15520	15670	9830	8620	16120	16820	20830	17920	20080
Standaardafwijking v/h gem. netto-overschot in % v/d kosten	3,3	3,8	1,5	1,4	2,6	2,6	2,3	3,4	3,8	5,8	6,0

1) Per bedrijf.

Het Geestmerambacht

Het Geestmerambacht met de randgebieden Heerhugowaard, Waarland en de Ringpolder vormen tezamen de z.g. "Koolstreek" van Noordholland, waar de teelt van herfstkool en bewaarkool een belangrijke plaats inneemt. Daarnaast is ook de teelt van vroege aardappelen zeer belangrijk. Voor de bedrijfstype-indeling is in de eerste plaats die in "vaar"bedrijven en "rij"bedrijven gekozen. De vaarbedrijven in de gemeenten Langedijk, Warmenhuizen, Harenkarspel en St.-Maarten bestaan uit een groot aantal zeer verspreid liggende percelen, die merendeels slechts per schuit bereikbaar zijn. De rijbedrijven, hoofdzakelijk gelegen in de Heerhugowaard, zijn daarentegen over het algemeen goed verkaveld.

Ten aanzien van de uitgeoefende teelten bestaat er nog een belangrijk verschil tussen de bedrijven in Langedijk-Noord en Langedijk-Zuid. In Langedijk-Noord neemt de sluitkoolteelt de belangrijkste plaats in. In Langedijk-Zuid echter is behalve de sluitkoolteelt ook de teelt van vroege aardappelen zeer belangrijk. Deze laatste worden in tegenstelling tot Langedijk-Noord voor een groot gedeelte als consumptieaardappelen verkocht. De resultaten van de onderscheiden bedrijfstypen zijn vermeld in tabel 3.

Tabel 3

BEDRIJFSRESULTATEN PER BEDRIJFSTYPE IN HET GEESTMERAMBACHT (ZIE BIJLAGE 2)

	Vaarbedrijven			Rij-bedrijven	Alle bedrijven
	zuid	noord	totaal		
Aantal bedrijven	14	20	34	29	63
Beteelbare oppervl. in aren	268	403	348	358	353
Arbeidsbezetting in manjaren per bedrijf	1,64	1,90	1,80	1,75	1,77
Gem. geïnv. vermogen in glds. per bedrijf	60000	60000	60000	65000	62000
Totale kosten in glds. per bedrijf	16890	20040	18740	18810	18770
Netto-overschot:					
in glds. per bedrijf	300	5420	3310	3180	3250
in glds. per ha	110	1340	950	890	920
in procenten van de kosten	2	27	18	17	17
in procenten van het gemiddeld geïnvesteerde vermogen	1	9	6	5	5
Inkomen: 1)					
arbeidsinkomen per manjaar	5900	8640	7580	7470	7560
arbeidsinkomen van de ondernemer	6420	11510	9420	8620	9050
ondernemersinkomen	7500	12730	10590	9940	10290
Standaardafwijking van het gemiddelde netto-overschot in procenten v/d kosten	4,7	6,2	4,5	4,8	3,3

1) Ter vergelijking diene dat het C.A.O.-loon incl. sociale lasten f.5.720,- per jaar bedroeg.

Hoewel het rendement van de "vaar"bedrijven gemiddeld iets gunstiger was dan dat van de "rij"bedrijven, was het aantal bedrijven met een verliesgevende exploitatie voor de eerstgenoemde groep 39%, tegen 24% voor de groep "rij"bedrijven.

Het Grootslag

De Streek tussen Hoorn en Enkhuizen, met daarbij aansluitend het tuinbouwgebied Wervershoof en Andijk-West, wordt gekenmerkt door de teelt van vroege aardappelen met nateelt van bloemkool, en de bloembollenteelt. Deze teelten nemen gezamenlijk bijna 70% van de oppervlakte tuinbouw in beslag.

De bedrijven in dit gebied zijn ingedeeld in bedrijven met veel, matig en weinig bloembollen.

De bedrijfsresultaten van deze groepen bedrijven zijn vermeld in tabel 4.

Tabel 4

BEDRIJFSRESULTATEN PER BEDRIJFSTYPE IN HET GROOTSLAG (ZIE BIJLAGE 3)

	Veel bloembollen	Matig bloembollen	Weinig/geen bloembollen	Alle bedrijven
Aantal bedrijven	24	31	18	73
Beteelbare oppervlakte in aren (per bedrijf)	318	277	401	321
Arbeidsbezetting in manjaren (per bedrijf)	2,44	2,04	2,17	2,20
Gem.geïnv. vermogen in glds. (per bedrijf)	108000	74000	86000	88000
Totale kosten in glds. (per bedrijf)	27980	20800	22610	23600
Netto-overschot:				
in glds. per bedrijf	6860	3070	1640	3970
in glds. per ha	2160	1110	410	1240
in procenten van de kosten	25	15	7	17
in procenten van het gemiddeld geïnvesteerde vermogen	6	4	2	5
Inkomen: 1)				
arbeidsinkomen per manjaar	8500	7410	6580	7620
arbeidsinkomen van de ondernemer	12460	8280	7370	9170
ondernemersinkomen	15750	9530	8450	10910
Standaardafwijking v/h gemiddelde netto-overschot in procenten v/d kosten	6,7	5,9	7,6	3,8

1) Ter vergelijking diene dat het C.A.O.-loon incl. sociale lasten f.5.720,- per jaar bedroeg.

Ofschoon uit tabel 4 blijkt dat in alle onderscheiden groepen van bedrijven gemiddeld een gunstig resultaat werd verkregen, blijkt toch uit de diagrammen in bijlage 3c, dat van de groepen met veel, matig en weinig bloembollen resp. 29, 42 en 39% van de bedrijven verliesgevend was. De spreiding van de rentabiliteit was dan ook groot, hetgeen in de standaardafwijking van het gemiddelde rentabiliteitspercentage duidelijk tot uiting komt.

Het Westland

De tuinbouw in het Westland heeft een sterk gemengd karakter. Het hoofdprodukt in dit gebied is thans wel de tomaat, die zowel in verwarmde als onverwarmde kassen en warenhuizen wordt geteeld. Daarnaast neemt de teelt van druiven en ander kasfruit nog een bescheiden plaats in, terwijl op vele bedrijven ook bloementeelten worden aangetroffen, hoofdzakelijk als voor- en/of nateelt. Daar al deze teelten - nog aangevuld met produkten zoals sla, spinazie, bloemkool, andijvie enz. als voor- of nateelt van de tomaten of als onderteelt van het kasfruit - op vele bedrijven naast elkaar voorkomen, is de invloed van de belangrijkste teelten op het totale bedrijfsresultaat moeilijk na te gaan.

Voor de bedrijfstype-indeling is uitgegaan van de bedrijfsonderdelen die een overwegende plaats op het bedrijf innemen, d.w.z. meer dan 50% van de bedrijfskosten veroorzaken. Als bedrijfsonderdelen worden gezien de verschillende glasopstanden, b.v. verwarmd staand glas, onverwarmd staand glas, platglas enz., waarbij eventueel ook de teelten nog afzonderlijk kunnen worden onderscheiden.

De resultaten van de op deze wijze onderscheiden bedrijfstypen (tabel 5) waren over het geheel genomen bevredigend. Het netto-overschot blijkt van de stookbedrijven groter te zijn geweest dan van de koude bedrijven.

Het aantal verliesgevende bedrijven in deze groep was procentueel evenwel iets groter dan dat van de overige groepen. Voor de in tabel 5 onderscheiden subgroepen bedroeg het aantal verliesgevende bedrijven nl. respectievelijk 18, 14 en 17%.

Tabel 5

BEDRIJFSRESULTATEN PER BEDRIJFSTYPE IN HET WESTLAND

	Overwegend staand glas verwarmd (bijl. 7)	Overwegend staand glas onverwarmd		Alle bedrijven
		groenten (bijl.8)	groenten en fruit (bijl. 8)	
Aantal bedrijven	76	35	29	169 [1]
Beteelbare oppervl. in aren (per bedrijf)	108	103	140	120
Arbeidsbezetting in manj. (per bedrijf)	3,31	2,41	2,80	2,89
Gem.geïnv.vermogen in glds. (per bedrijf)	168000	101000	104000	130000
Totale kosten in glds. (per bedrijf)	61570	34150	35910	46450
Netto-overschot:				
in glds. per bedrijf	10960	4760	5220	7610
in procenten van de kosten	18	14	15	16
in procenten van het gem. geïnvesteerde vermogen	7	5	5	6
Inkomen: 2)				
arbeidsinkomen per manjaar	9220	7850	7760	8550
arbeidsinkomen van de ondernemer	15790	10930	10820	13180
ondernemersinkomen	18620	12540	13040	15520
Standaardafwijking van het gemiddelde netto-overschot in procenten v/d kosten	2,3	2,7	3,4	1,5

1) 29 bedrijven konden niet in een bepaalde groep worden ondergebracht.
2) Ter vergelijking diene dat het C.A.O.-loon inclusief sociale lasten f.5.770,- per jaar bedroeg.

De Kring

Het gebied de Kring omvat de veilinggebieden Veur, Delft, Pijnacker, Berkel, Rotterdam en Loosduinen.

De tuinbouw in dit gebied draagt een veel minder gemengd karakter dan in het Westland. In Nieuwerkerk, Berkel, Bergschenhoek, Bleiswijk en Hillegersberg is de stooktomatenteelt toonaangevend. Ten oosten van Rotterdam en in Loosduinen komen nog vrij veel bedrijven voor met onverwarmd staand glas, terwijl in Delft, Pijnacker en Loosduinen de platglasteelten nog een plaats van enige betekenis innemen.

Evenals in het Westland is ook hier voor de bedrijfstype-indeling uitgegaan van die bedrijfsonderdelen die een overwegende plaats op het bedrijf innemen. De resultaten van de op deze wijze onderscheiden groepen zijn in tabel 6 weergegeven.

Venlo-Blerick-Tegelen

In dit gebied heeft in de laatste tien jaren een sterke omschakeling plaats van opengrondsgroenteteelt naar groenten onder glas. Behalve bedrijven met overwegend groente in de open grond komen thans reeds gespecialiseerde glasbedrijven voor. Op een groot deel van de bedrijven worden zowel glas- als opengrondsteelten uitgeoefend.

Voor de bedrijfsindeling zijn wij uitgegaan van het al of niet overwegende karakter van de glasteelten op het bedrijf. Op deze wijze werden de volgende groepen verkregen: glasbedrijven, opengrondsbedrijven en gemengde bedrijven. De resultaten van deze groepen zijn weergegeven in tabel 8. Het blijkt dat de bedrijven met relatief veel glasteelten, die hoofdzakelijk in Venlo en Tegelen zijn gelegen, bevredigende resultaten hebben behaald. Sterk contrasterend hiermede is het verlies dat voor de opengrondsbedrijven werd becijferd. Onder invloed van deze verschillen kwamen de gemengde bedrijven nog juist tot een positief resultaat.

Tabel 8

BEDRIJFSRESULTATEN PER BEDRIJFSTYPE IN VENLO-BLERICK-TEGELEN

	Glas-bedrijven (bijl. 9)	Open grond (bijl.2)	Gemengde bedrijven (bijl.11)	Alle be-drijven
Aantal bedrijven	22	20	21	63
Beteelbare oppervl.in aren per be-drijf	173	295	240	235
Arbeidsbezetting in manjaren per be-drijf	2,39	1,83	2,04	2,10
Gem.geïnv.vermogen in glds. per be-drijf	122000	55000	74000	85000
Totale kosten in glds. per be-drijf	38110	18440	24410	27300
Netto-overschot:				
in glds. per bedrijf	3340	± 920	300	970
in procenten van de kosten	9	± 5	1	4
in procenten van het gemiddeld geïnvesteerde vermogen	3	± 2	0	1
Inkomen: 1)				
arbeidsinkomen per manjaar	6700	4930	5600	5840
arbeidsinkomen van de ondernemer	9670	5100	6370	7190
ondernemersinkomen	11480	6500	7420	8620
Standaardafwijking v/h gem.netto-overschot in procenten v/d kosten	4,6	4,9	3,8	2,6

1) Ter vergelijking diene dat het C.A.O.-loon inclusief sociale lasten f.5.680,- per jaar bedroeg.

Aalsmeer

De bloemisterijbedrijven in Aalsmeer zijn gegroepeerd naar de verschillende hoofdculturen die op de bedrijven worden aangetroffen. Ten einde te worden opgenomen in een groep met één hoofdcultuur (b.v. rozen), diende 65% van de genormaliseerde arbeidsbehoefte ten laste te komen van deze cultuur. In de groep met twee hoofdculturen (rozen en anjers) zijn ondergebracht de bedrijven, waar aan elk der beide hoofdculturen ten minste 25% en aan beide tezamen ten minste 75% van de totale genormaliseerde arbeidsbehoefte kon worden toegerekend.

De resultaten van de onderscheiden groepen zijn weergegeven in tabel 9.

Tabel 9

BEDRIJFSRESULTATEN PER BEDRIJFSTYPE IN AALSMEER (ZIE BIJLAGE 7)

	Rozen en/of anjers		Pot-planten	Overige bedrijven	Alle bedrijven
	totaal	waarvan rozen			
Aantal bedrijven	41	25	27	22	90
Beteelbare oppervlakte in aren (per bedrijf)	42	45	55	71	51
Arbeidsbezetting in manjaren (per bedrijf)	2,85	2,84	5,26	3,09	3,32
Geïnv.vermogen begin 1961 in glds. (per bedrijf)	126000	127000	126000	102000	121000
Totale kosten in glds. (per bedrijf)	44730	45670	66580	39000	47300
Netto-overschot:					
in glds. per bedrijf	16850	19460	8720	7230	13340
in procenten van de kosten	38	43	13	19	28
in procenten van het geïnvesteerde vermogen	13	15	7	7	11
Inkomen: 1)					
arbeidsinkomen per manjaar	11670	12650	7090	8130	9700
arbeidsinkomen van de ondernemer	17370	19870	9430	10010	13820
ondernemersinkomen	20110	22680	11170	11860	16120
Standaardafwijking v/h gem. netto-overschot in procenten v/d kosten	2,9	3,8	4,2	4,3	2,3

1) Ter vergelijking diene dat het C.A.O.-loon inclusief sociale lasten f.5.560,- per jaar bedroeg.

De 58 onderzochte bedrijven zijn als volgt over de provincies gespreid:

Noordholland	12	Limburg	1
Zuidholland	8	Noordbrabant	4
Zeeland	8	Overijssel	7
Utrecht	7	Friesland	2
Gelderland	8	Groningen	1

In bijlage 6 zijn gemiddelden opgenomen betreffende grondgebruik, arbeidsbezetting, kosten en opbrengsten, alsmede de spreiding van bedrijfsresultaten en ondernemersinkomens. Een samenvatting van de belangrijkste gegevens is opgenomen in tabel 13.

Tabel 13

BEDRIJFSRESULTATEN VAN 58 GESPECIALISEERDE FRUITTEELTBEDRIJVEN (BIJLAGE 6)

Aantal bedrijven		58
Beteelbare oppervlakte in aren	per bedrijf	669
Arbeidsbezetting in manjaren	per bedrijf	2,46
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen in glds.	per bedrijf	133000
Totale kosten in glds.	per bedrijf	34590
Netto-overschot:		
in glds. per bedrijf		14610
in procenten van de kosten		42
in procenten van het gemiddeld geïnvesteerde vermogen		11
Inkomen: 1)		
arbeidsinkomen per manjaar		11450
arbeidsinkomen van de ondernemer		17490
ondernemersinkomen		20080
Standaardafwijking van het gemiddelde netto-overschot in procenten van de kosten		6,0

1) Ter vergelijking diene dat het C.A.O.-loon inclusief sociale lasten f.5.620,- per jaar bedroeg.

Blijkens deze tabel werd een netto-overschot van gemiddeld f.14.610,- per bedrijf behaald, d.i. 42% van de kosten.

Bijlage 6 c toont aan, dat dit gemiddelde het resultaat is van zeer uiteenlopende bedrijfsuitkomsten. Op 22% van de bedrijven werden de kosten niet door de opbrengsten gedekt.

HOOFDSTUK II

DE BEDRIJFSRESULTATEN OVER 1961 NAAR BEDRIJFSVORM

Een zelfde bedrijfsvorm, b.v. opengrondsbedrijf, staand-glasbedrijf enz., kan men in verschillende gebieden aantreffen, doch de teelt, waarin de beschikbare produktiemiddelen worden aangewend, kan geheel verschillend zijn. Op de opengrondsbedrijven b.v. vindt men in het ene gebied extensieve groenteteelten, in het andere gebied daarentegen bloembollenteelt of intensieve groenteteelt. In het ene gebied wordt onder glas de groenteteelt uitgeoefend, in het andere gebied de bloementeelt.

Deze verschillen in teeltrichting hangen veelal samen met de geschiktheid van bodem en klimaat voor bepaalde cultures, met de historische ontwikkeling en met de ligging van het produktiegebied t.o.v. de consumptiegebieden.

In dit hoofdstuk zullen de bedrijfsresultaten van dezelfde bedrijfsvormen in de verschillende gebieden met elkaar worden vergeleken.

a. Opengrondsbedrijven

In tabel 14 zijn de resultaten van de opengrondsbedrijven in de verschillende gebieden weergegeven. Voor een goede vergelijking zijn de cijfers uitgedrukt per ha. In de eerste kolom is de gemiddelde arbeidsbezetting per ha vermeld, waaruit het meer of minder intensieve karakter van de opengrondsbedrijven in de onderscheiden gebieden kan worden afgeleid. Hieruit blijkt o.m., dat de arbeidsbehoefte per ha van de intensieve boomkwekerijbedrijven te Boskoop bijna het tienvoudige bedraagt van de arbeidsbehoefte van de fruitbedrijven.

In het algemeen kan worden geconstateerd dat de tuinbouw in de opengrond - in het bijzonder waar het de teelt van sierteeltgewassen en fruit betreft - gunstige resultaten heeft opgeleverd. Bij de groenteteelt waren de uitkomsten in de kop van Noordholland eveneens bevredigend. In Venlo en IJsselmonde daarentegen werden de kosten niet door de opbrengsten gedekt.

b. Bedrijven met overwegend staand glas

De resultaten van deze bedrijven zijn weergegeven in tabel 15. Een vergelijking van de resultaten per oppervlakte-eenheid is voor deze bedrijven niet toegepast, daar behalve de oppervlakte glasteelten veelal nog andere vormen van tuinbouw voorkomen. De resultaten zijn daarom voor deze kapitaalintensieve bedrijven uitgedrukt per f.100,- gemiddeld geïnvesteerd vermogen, alsook per f.100,- kosten.

Tabel 14

BEDRIJFSUITKOMSTEN OPENGRONDSBEDRIJVEN, UITGEDRUKT PER HA

	Arbeids-bezetting in manjaren	Kosten in glds.	Opbreng-sten in glds.	Netto-overschot in glds.	Gemidd. geïnv. vermogen in glds.	Netto-overschot in procenten van het gem. geïnv. vermogen	Netto-overschot in procenten van de kosten
1. Geestmerambacht: (bijl.2)							
a. vaarbedrijven	0,52	5390	6340	950	17200	6	18
b. rijbedrijven	0,49	5250	6140	890	18200	5	17
alle bedrijven	0,50	5320	6240	920	17600	5	17
2. Het Grootslag (bijlage 3)							
a. veel bloembollen	0,77	8800	10960	2160	34000	6	25
b. matig bloembollen	0,74	7510	8620	1110	26700	4	15
c. weinig/geen bloembollen	0,54	5640	6050	410	21400	2	7
alle bedrijven	0,69	7350	8590	1240	27400	5	17
3. IJsselmonde (bijlage 2)	0,64	6460	6350	~ 110	17900	~ 1	~ 2
4. Venlo-Blerick-Tegelen: (bijlage 2)							
a. Venlo-Tegelen	0,67	6220	6060	~ 160	16500	~ 1	~ 3
b. Blerick	0,43	4630	4320	~ 310	15000	~ 2	~ 7
alle bedrijven	0,51	5100	4850	~ 250	15200	~ 2	~ 5
5. Bloembollenstreek: (bijlage 4)							
a. > 10% hyacinten	1,54	20570	27050	6480	80500	8	32
b. veel tulpen	1,29	16480	20010	3530	63400	6	21
c. weinig tulpen	1,36	15680	19350	3670	61800	6	23
alle bedrijven	1,42	17850	22620	4770	69500	7	27
6. Anna-Paulowna/Breezand: (bijlage 4)							
a. meer dan 75% hoofdsoorten	0,87	12160	17340	5180	51200	10	43
b. minder dan 75% hoofd-soorten	0,97	12010	15450	3440	45500	8	29
alle bedrijven	0,91	12080	16470	4390	48500	9	36
7. Boskoop e.o.: (bijlage 5)							
a. intensieve bedrijven	3,42	32950	54880	21930	PM	PM	67
b. extensieve bedrijven	2,35	20950	28010	7060	PM	PM	34
alle bedrijven	2,89	27000	41590	14590	PM	PM	54
8. Fruitteeltbedrijven (bijlage 6)	0,37	5170	7350	2180	19800	11	42

~ = negatief.

Tabel 15

BEDRIJFSUITKOMSTEN VAN BEDRIJVEN MET OVERWEGEND STAAND GLAS

	Gemidd. geïnvesteerd vermogen in glds.	Per f.100,- gemiddeld geïnvesteerd vermogen			Nettooverschot per f.100,- kosten
		kosten in glds.	opbrengsten in glds.	nettooverschot in glds.	
1. Overwegend verwarmd (bijlage 7)					
Westland	168000	36	43	7	18
De Kring	188000	38	45	7	19
Aalsmeer (rozen en anjers) 1)	126000	36	49	13	38
2. Overwegend onverwarmd (bijlage 8)					
Westland					
a. groenten	101000	34	39	5	14
b. groenten en fruit	104000	35	40	5	15
De Kring	91000	35	33	⁄2	⁄6
3. Gemengd verwarmd en onverwarmd (bijlage 9)					
Venlo	122000	31	34	3	9
IJsselmonde	126000	42	49	7	18

1) Geïnvesteerd vermogen per 1 januari 1961.

Uit deze tabel blijkt, dat de stookbedrijven, in het bijzonder die van Aalsmeer, goede resultaten hebben behaald.

De resultaten van de koude bedrijven in het Westland en van de gemengde bedrijven in IJsselmonde waren bevredigend. In de Kring waren de bedrijven van de onverwarmde groep gemiddeld verliesgevend.

c. Overige bedrijven

De overige bedrijven lenen zich door het zeer gemengde karakter slecht voor onderlinge vergelijking. De resultaten van deze bedrijven zijn in nevenstaande tabel tot uitdrukking gebracht.

Tabel 16

BEDRIJFSUITKOMSTEN VAN BEDRIJVEN MET STAAND EN/OF PLATGLAS EN OPEN GROND

	Gemidd. geïnvesteerd vermogen in glds.	Per f.100,- gemiddeld geïnvesteerd vermogen			Netto-overschot per f.100,- kosten
		kosten in glds.	opbrengsten in glds.	nettooverschot in glds.	
1. Overwegend platglas (bijlage 10)					
De Kring	77000	45	45	0	1
2. Overwegend glas en open grond (bijlage 11)					
IJsselmonde	109000	39	43	4	10
Venlo-Blerick-Tegelen	74000	33	33	0	1

Bij de platglasbedrijven van de Kring en de bedrijven met glas en open grond te Venlo-Blerick-Tegelen blijkt het netto-overschot vrijwel nihil te zijn geweest. De glas/opengrondsbedrijven te IJsselmonde behaalden gemiddeld een gering positief resultaat.

HOOFDSTUK III

DE BEDRIJFSRESULTATEN IN DE JAREN 1958 T/M 1962 1)

Het onderzoek naar de rentabiliteit van de tuinbouw dateert in sommige gebieden reeds van 1946. Daar echter niet alle gebieden, die in dit rapport zijn vermeld, reeds zo lang in het onderzoek zijn betrokken en bovendien in die gebieden, waar dit wel het geval is, de steekproef aanmerkelijk is gewijzigd, zullen wij hier volstaan met het rentabiliteitsverloop van 1958 af.

Wat de bedrijfsresultaten over 1962 betreft dient nog te worden opgemerkt, dat dit voorlopige cijfers zijn, zodat dus kleine wijzigingen mogelijk zijn.

In de bijlagen 12 en 13 zijn over de jaren 1958 t/m 1962 de volgende kengetallen opgenomen:

netto-overschot in guldens per bedrijf;
netto-overschot per f.100,- kosten;
netto-overschot per f.100,- gemiddeld geïnvesteerd vermogen;
arbeidsinkomen in guldens per manjaar;
arbeidsinkomen in % van het C.A.O.-loon inclusief sociale lasten.

Ter verduidelijking zal hier het kengetal "netto-overschot per f.100,- kosten" van enige bedrijfsvormen in de belangrijkste gebieden grafisch worden weergegeven. Tevens geven deze grafieken een beeld van het arbeidsinkomen van de ondernemer over bovengenoemde periode van 5 jaar (zie ook bijl. 14 en 15).

a. Opengrondsbedrijven

In de grafieken 1, 2 en 3 zijn de resultaten van de opengrondsbedrijven weergegeven.

Ten aanzien van de groenteteeltbedrijven in de open grond kan in deze periode van 5 jaren een geringe variatie in de rentabiliteitsontwikkeling worden geconstateerd, waar het gaat om de (slecht renderende) gebieden IJsselmonde en Venlo. Voor het Geestmerambacht liepen de uitkomsten van jaar tot jaar sterk uiteen. Het jaar 1962 was wel zeer gunstig voor de financiële resultaten van dit gebied.

In de bloembollensector blijken de beste resultaten in de jaren 1959 en 1960 te zijn verkregen. In tegenstelling tot de regelmatige stijging van het rendement der Boskoopse bedrijven in de jaren 1958 t/m 1961, zien wij in het gespecialiseerde fruitteeltbedrijf dat de gunstige jaren 1959 en 1961 door jaren met een verliesgevende exploitatie worden gevolgd.

b. Stookbedrijven

De resultaten van de stookbedrijven zijn weergegeven in de grafieken 4 en 5.

De stookbedrijven zijn in deze jaren zeer winstgevend geweest. Van gebied tot gebied zijn echter wel verschillen in het niveau en

1) 1962 voorlopige cijfers.

in het verloop van de rentabiliteit te constateren. In het Westland en in de Kring is, na een lichte daling van het rendement t/m 1960, een stijging opgetreden in 1961 en 1962.

Voor de potplanten- en seringenbedrijven te Aalsmeer was 1961 wat minder gunstig; het reeds in 1958 goede rendement van de rozen- en anjerbedrijven is sedertdien regelmatig gestegen.

c. Koude staand-glas- en platglasbedrijven

De resultaten van deze bedrijven zijn opgenomen in de grafieken 6 en 7. De koude bedrijven in het Westland blijken in deze jaren bevredigende uitkomsten te hebben opgeleverd.

In de Kring geeft alleen 1962 een goed rendement te zien; de overige jaren waren gemiddeld verliesgevend. Voor de platglasbedrijven kon in 1958 en in 1961 een nauwelijks sluitende exploitatie worden bereikt, terwijl over de jaren 1959, 1960 en 1962 een positief resultaat werd becijferd.

d. Inkomen en besparing

Het inkomen dat per ondernemer over de jaren 1958 t/m 1961 is verkregen is in de bijlagen 14 en 15 als volgt gerubriceerd:

1. netto-overschot;
2. arbeidsinkomen van de ondernemer (netto-overschot + vergoeding handenarbeid van de ondernemer);
3. ondernemersinkomen (arbeidsinkomen + rente meer gecalculeerd dan betaald).

Verminderen wij het totale inkomen van de ondernemer met de voor privé-doeleinden opgenomen gelden, dan verkrijgen wij de besparingen, die eveneens in de laatstgenoemde bijlagen tot uitdrukking zijn gebracht.

Bij vergelijking van deze besparingen met het in de genoemde bijlagen vermelde ondernemersinkomen dient men wel te bedenken, dat dit laatste niet het totale inkomen voorstelt. Met name zijn er niet in begrepen de inkomsten uit arbeid van gezinsleden (al of niet werkend in het bedrijf) en die welke uit andere bronnen afkomstig zijn, zoals de huurwaarde eigen woning en de rente van gelden die buiten het bedrijf zijn belegd.

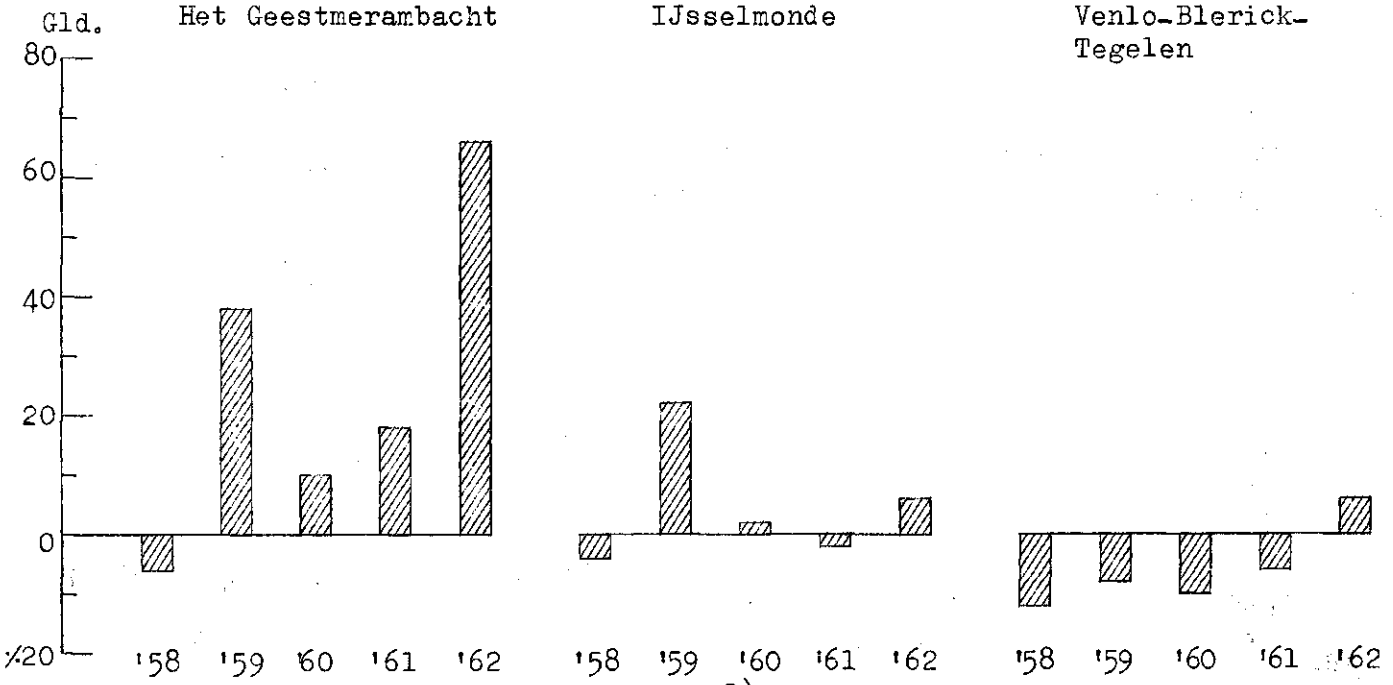
In dit verslag is niet ingegaan op de vraag of de besparingen zijn aangewend voor investeringen, voor aflossing van schulden of voor reserveringen, noch of een eventuele ontsparing ten laste is gekomen van een gevormde reserve (afschrijvingsreserve of anderszins) of dat hiervoor een krediet is opgenomen.

Aan deze onderwerpen zal binnenkort in een afzonderlijke publikatie aandacht worden geschonken.

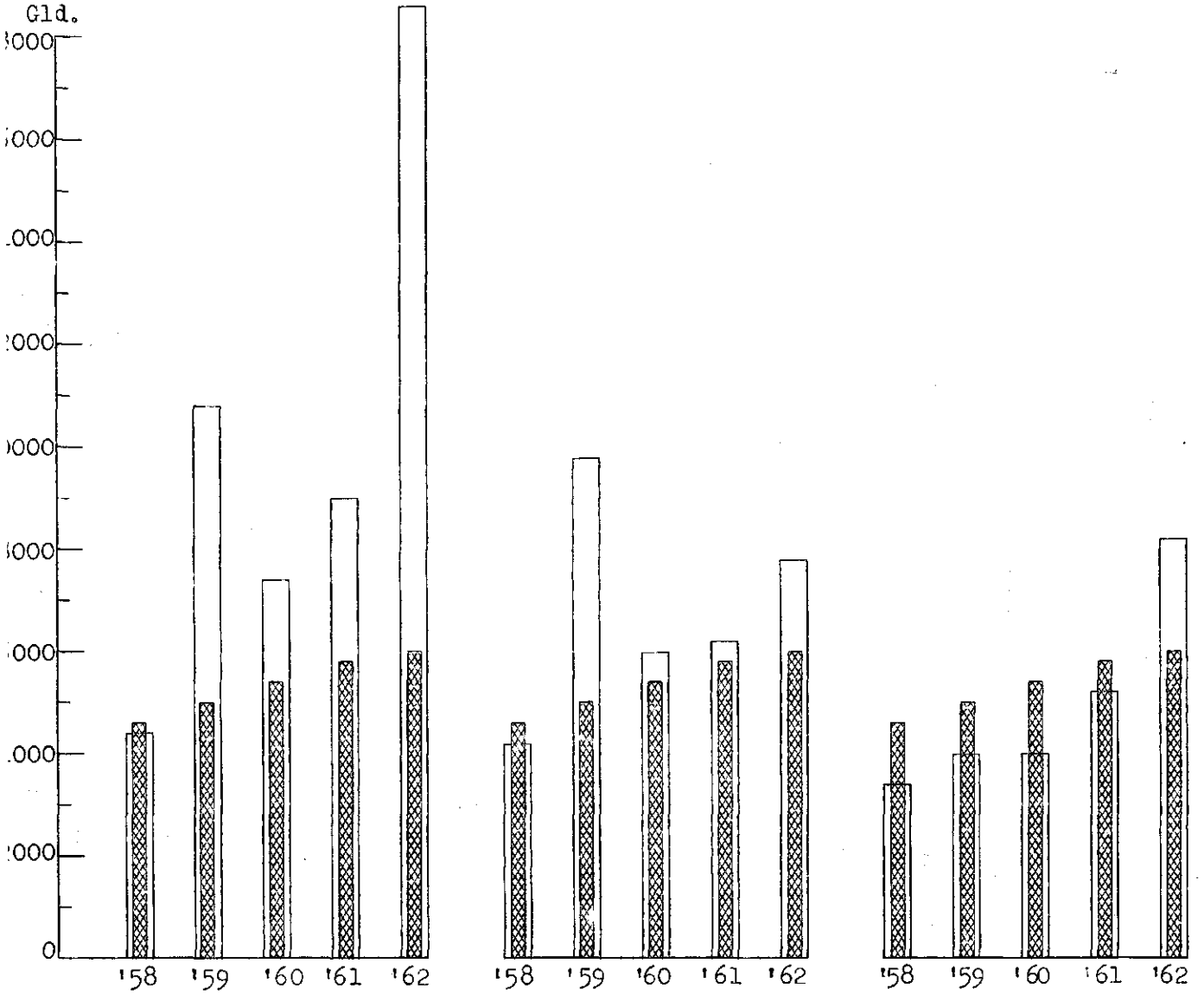
OPENGRONDSBEDRIJVEN[1)]

Grafiek 1

Netto-overschot per f. 100,- kosten

Arbeidsinkomen van de ondernemer[2)]

Arbeidsinkomen van de ondernemer

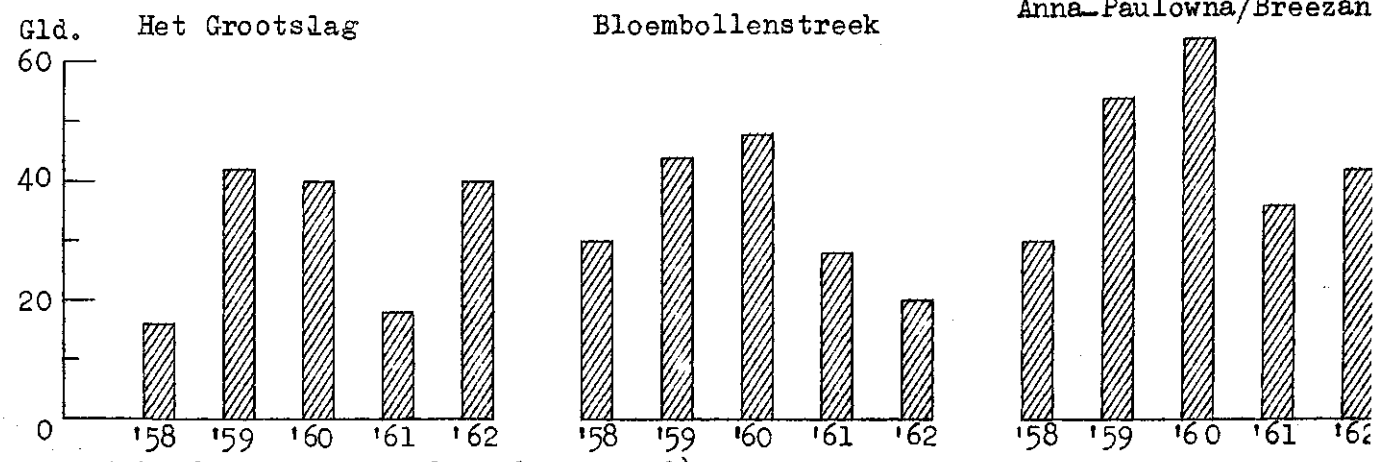
C.A.O.-loon incl. soc.lasten per manjaar

1) De cijfers voor 1962 zijn voorlopig.
2) Netto-overschot + loon ondernemer.

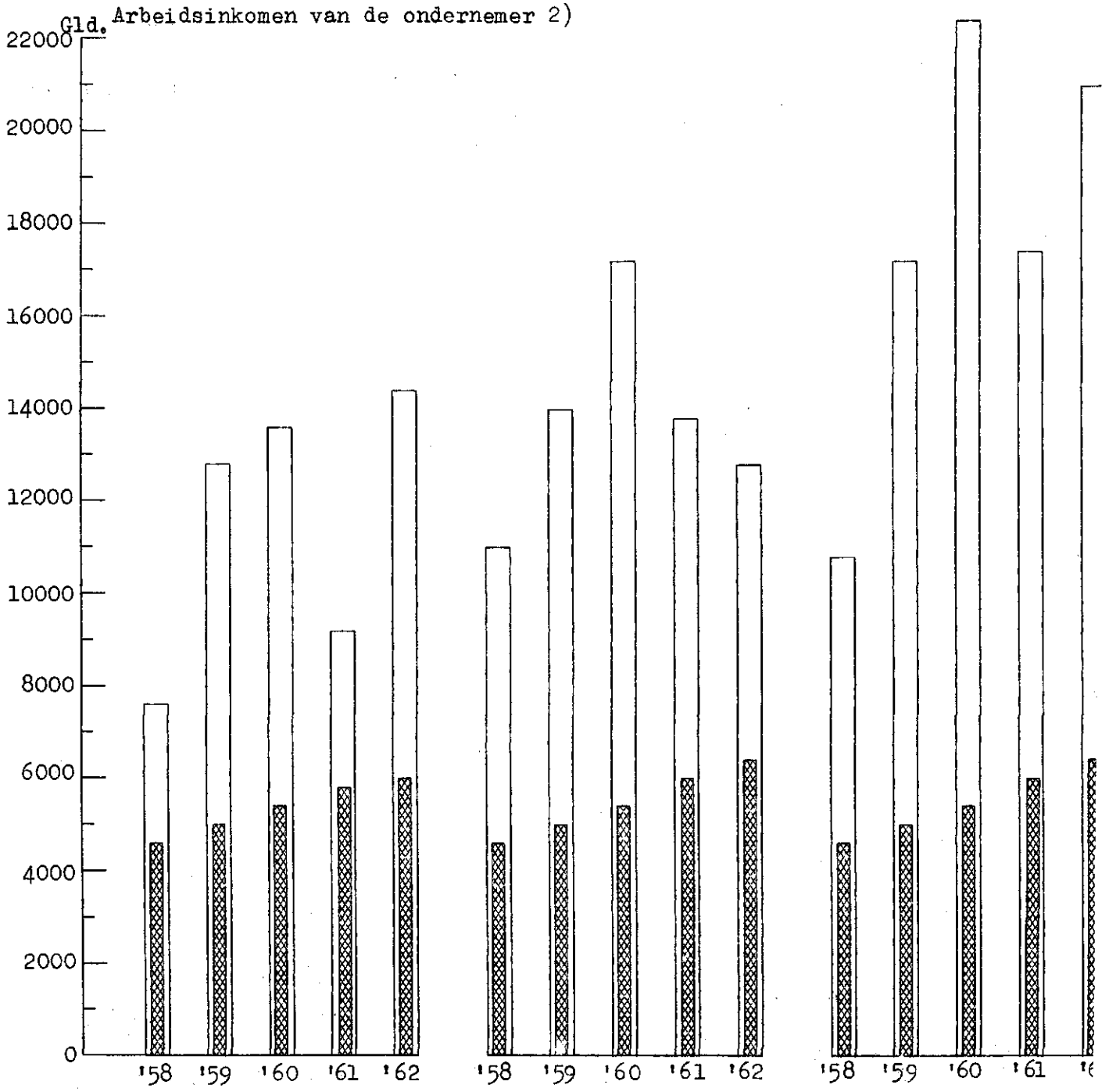
OPENGRONDSBEDRIJVEN[1)]

Grafiek 2

Netto-overschot per f. 100,- kosten

Arbeidsinkomen van de ondernemer 2)

Arbeidsinkomen van de ondernemer

C.A.O.-loon incl. sociale lasten per manjaar

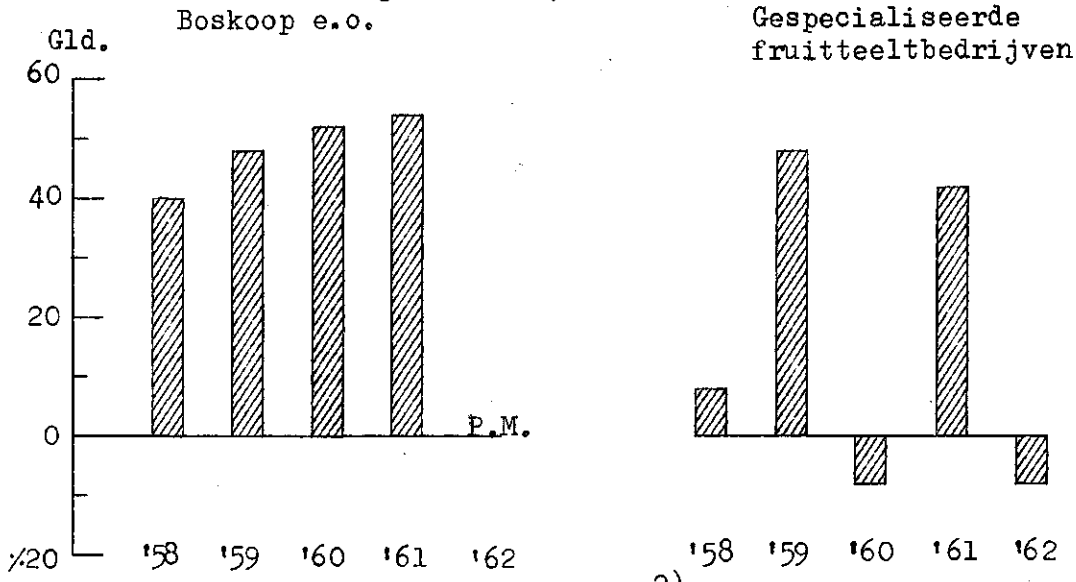
1) De cijfers voor 1962 zijn voorlopig.
2) Netto-overschot + loon ondernemer.

OPENGRONDSBEDRIJVEN[1)]

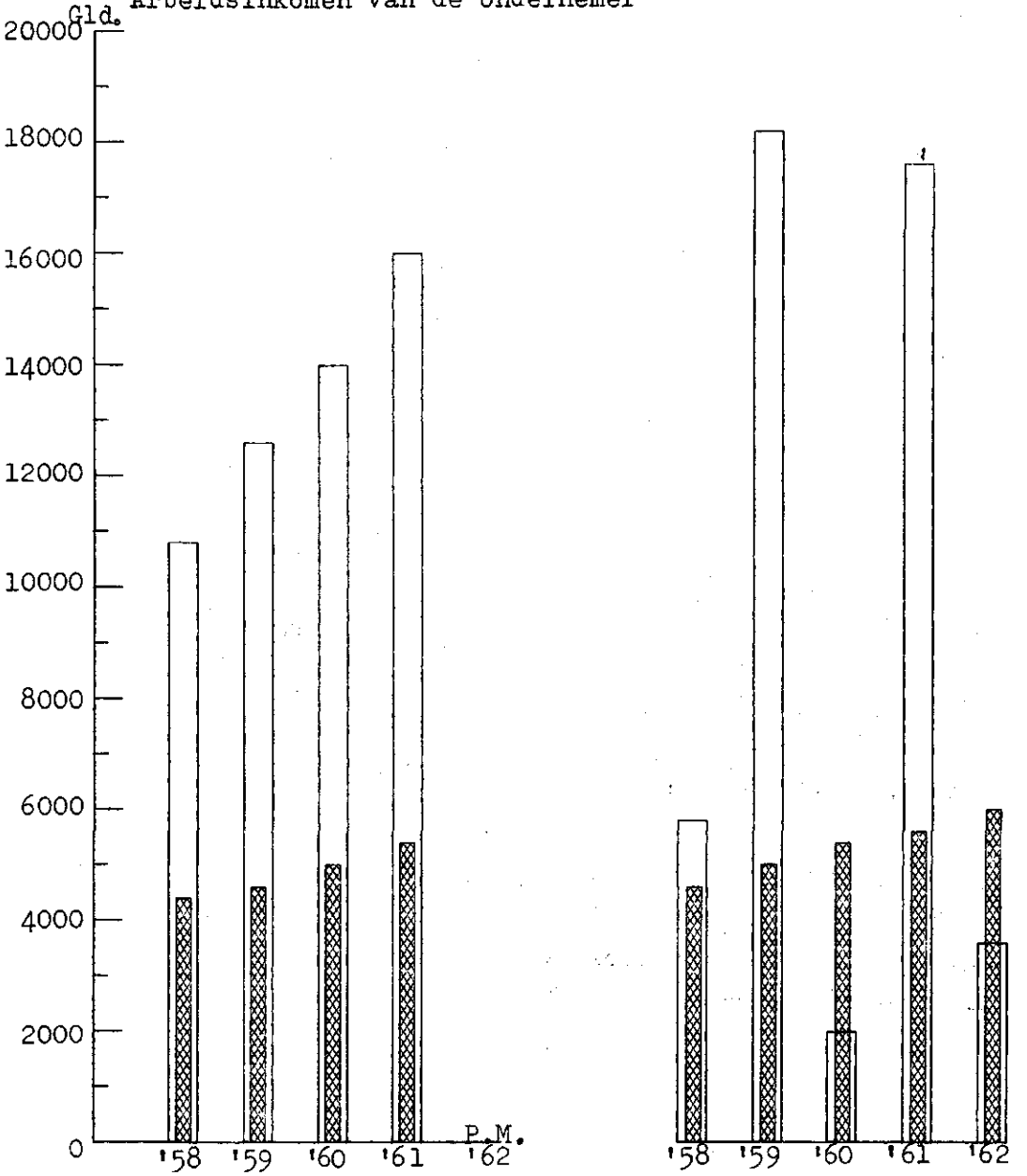
Netto-overschot per f. 100,- kosten

Boskoop e.o.

Gespecialiseerde fruitteeltbedrijven

Arbeidsinkomen van de ondernemer[2)]

Arbeidsinkomen van de ondernemer

C.A.O.-loon incl. soc. lasten per manjaar

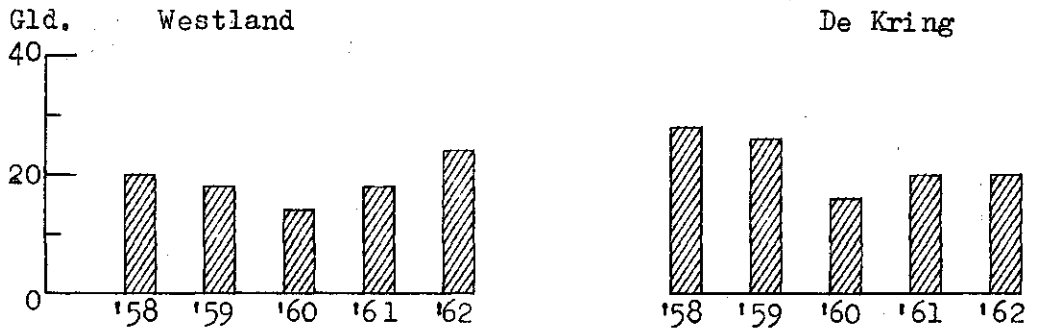
1) De cijfers voor 1962 zijn voorlopig.

2) Netto-overschot + loon ondernemer.

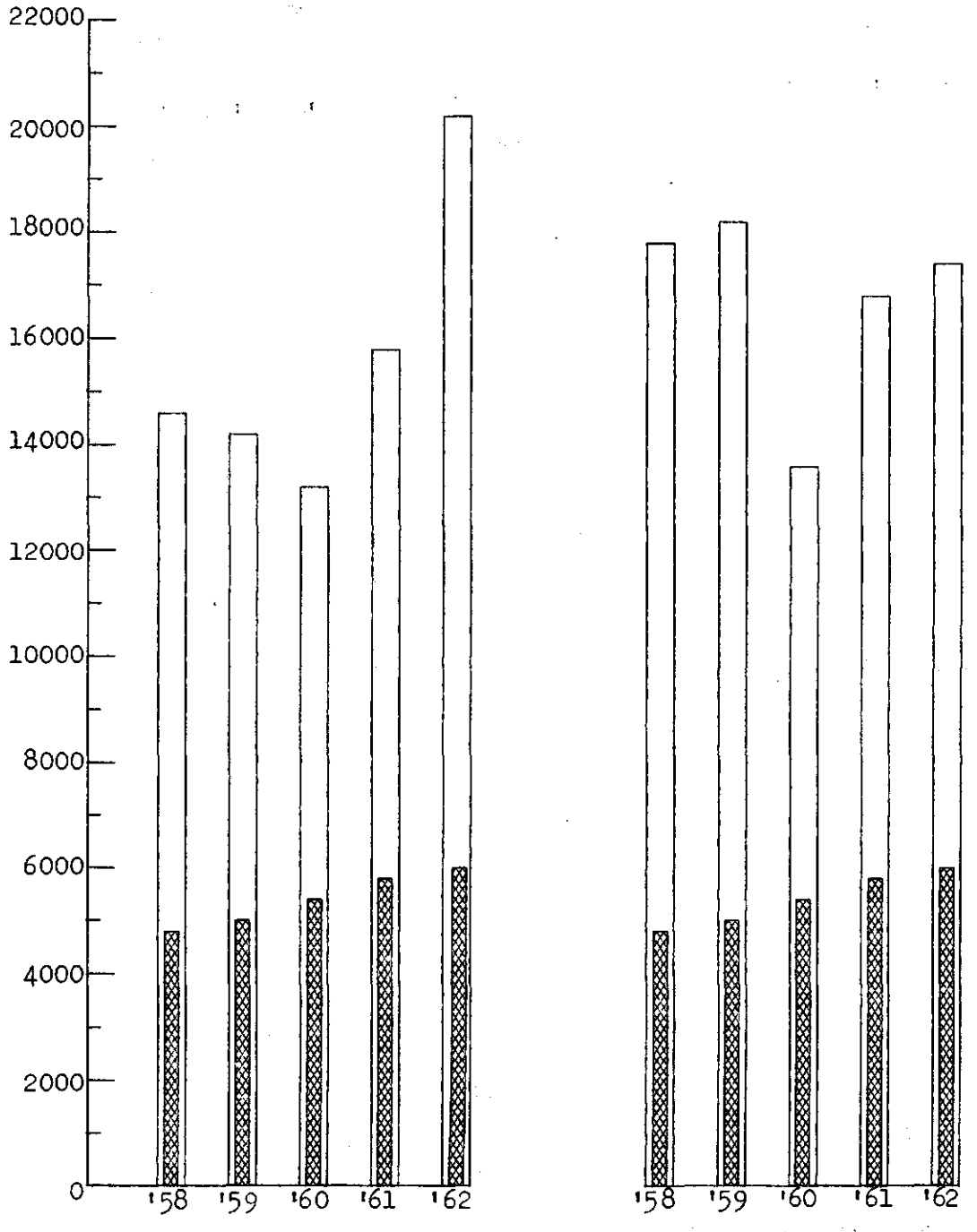
STOOKBEDRIJVEN[1)]

Grafiek 4

Netto-overschot per f. 100,- kosten

Gld. Arbeidsinkomen van de ondernemer.[2)]

Arbeidsinkomen van de ondernemer

C.A.O.-loon incl. soc.lasten per manjaar

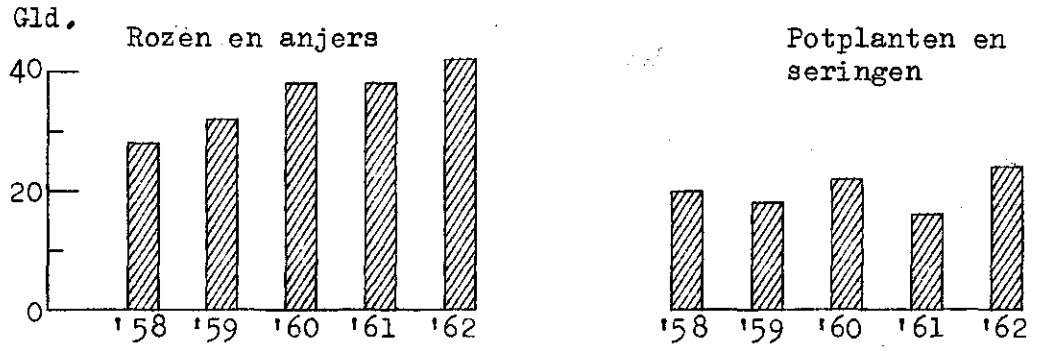
1) De cijfers voor 1962 zijn voorlopig.
2) Netto-overschot + loon ondernemer.

STOOKBEDRIJVEN[1)]

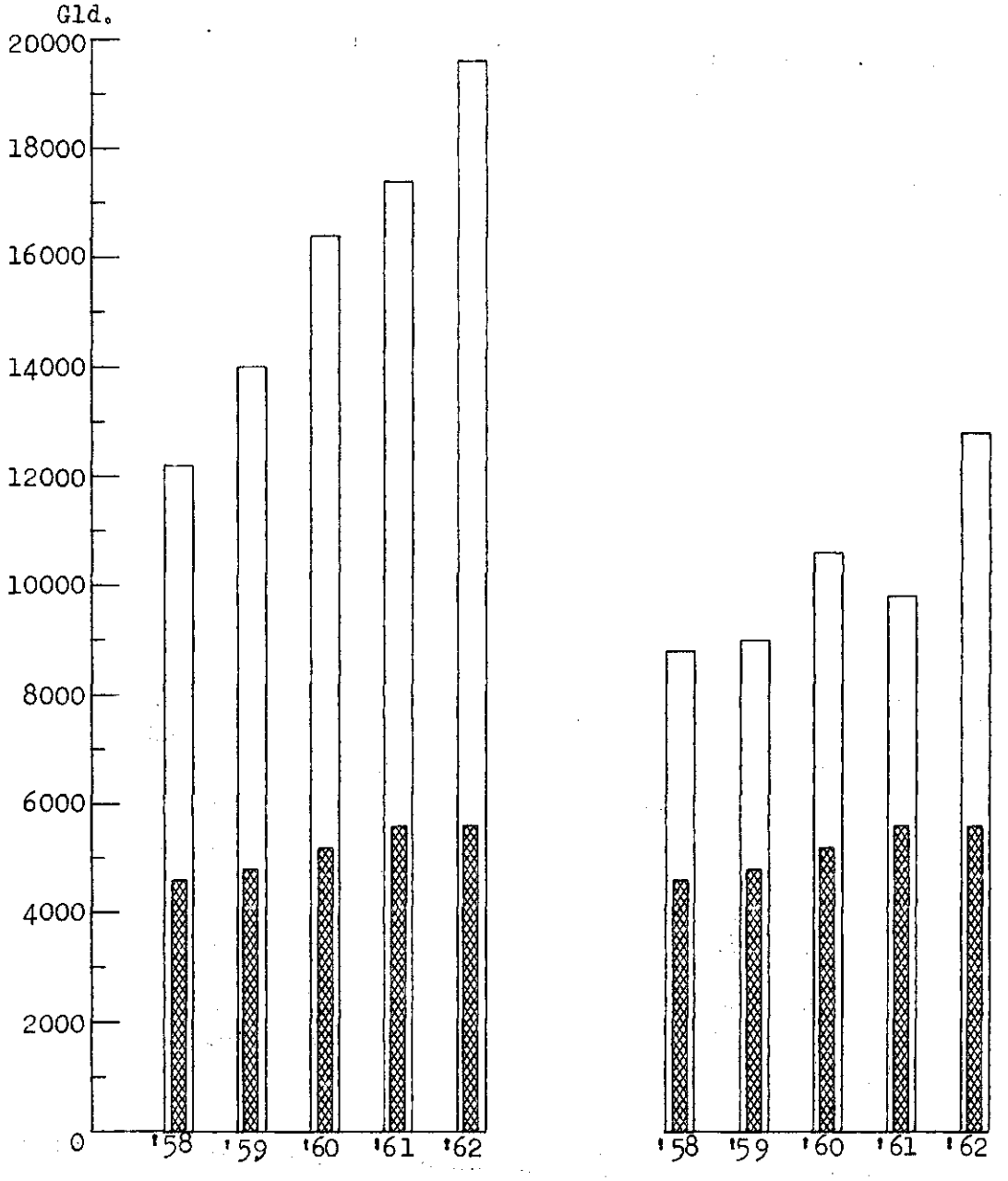
Grafiek 5

Netto-overschot per f. 100,- kosten

AALSMEER

Arbeidsinkomen van de ondernemer[2)]

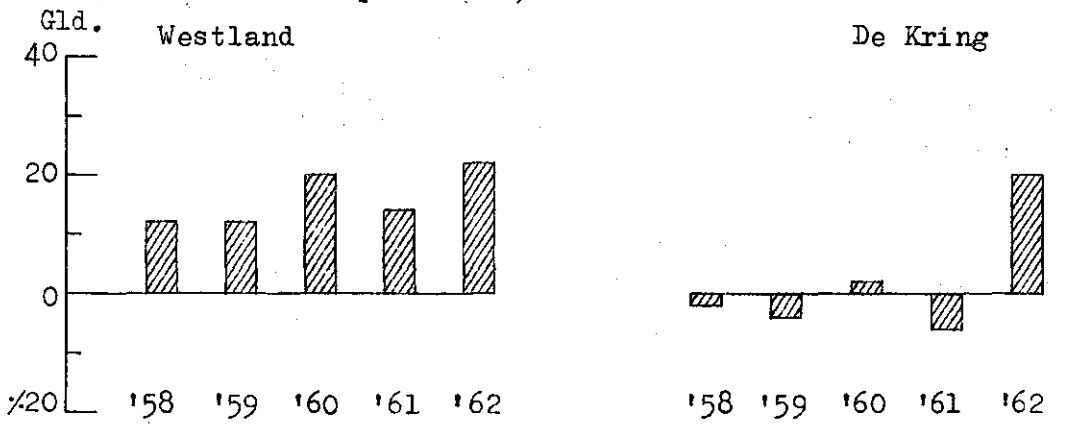
Arbeidsinkomen van de ondernemer

C.A.O.-loon incl. soc.lasten per manjaar

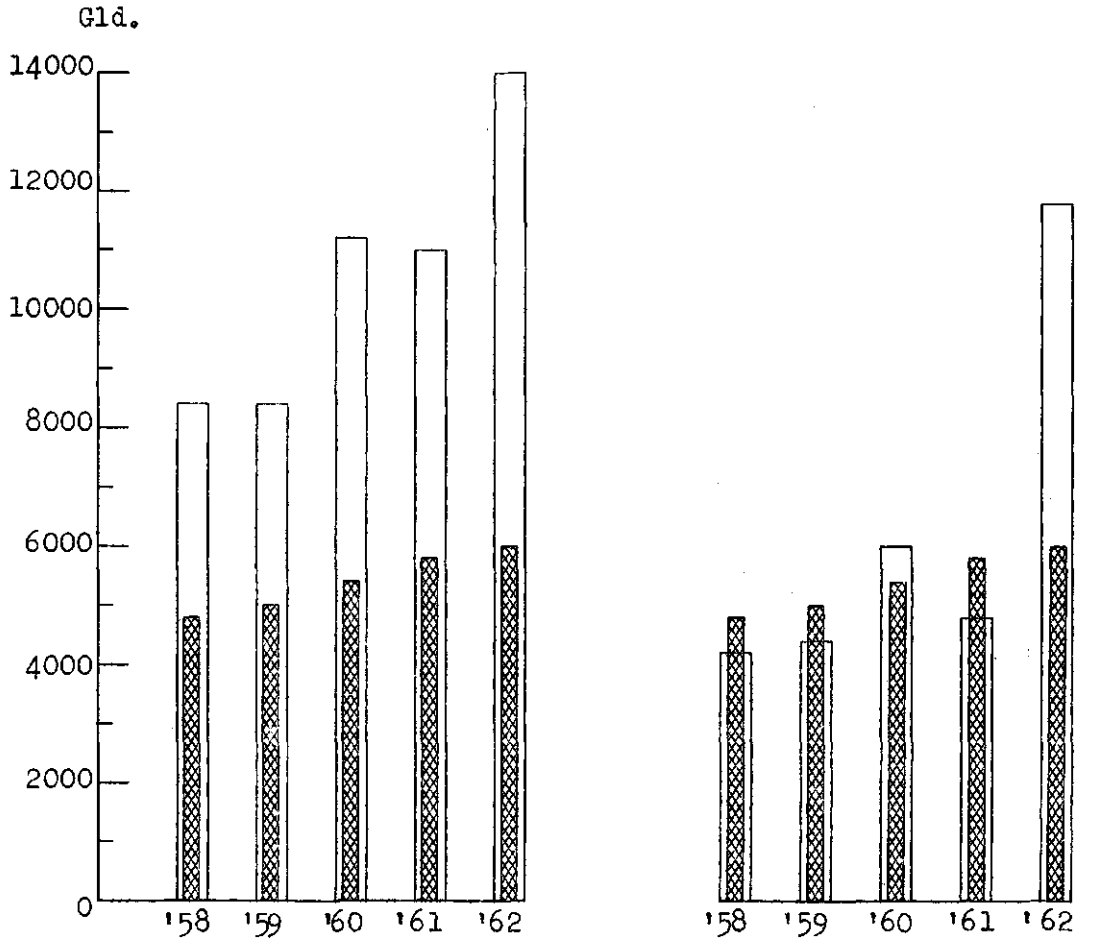
1) De cijfers voor 1962 zijn voorlopig.
2) Netto-overschot + loon ondernemer.

KOUD STAAND GLAS[1)] Grafiek 6

Netto-overschot per f.100,- kosten.

Arbeidsinkomen van de ondernemer[2)]

Arbeidsinkomen van de ondernemer

C.A.O.-loon incl.soc. lasten per manjaar

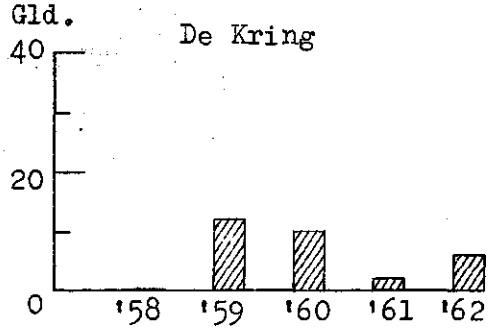
1) De cijfers voor 1962 zijn voorlopig.
2) Netto-overschot + loon ondernemer.

714

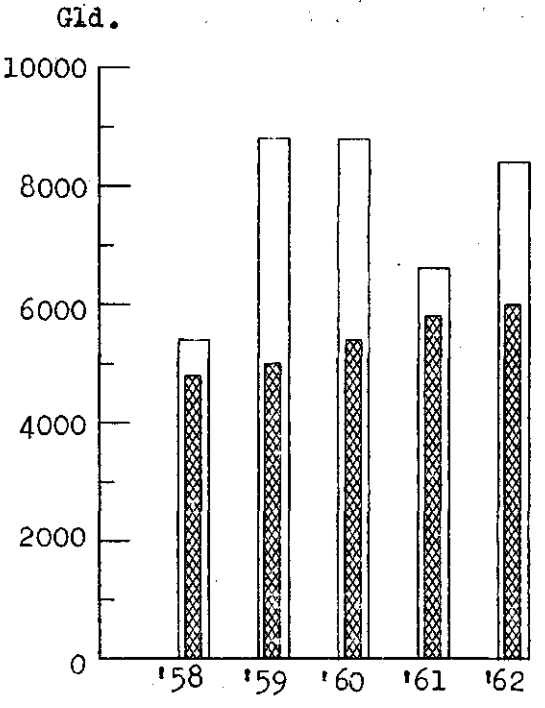
Grafiek 7

PLATGLAS[1)]

Netto-overschot per f. 100,- kosten

Arbeidsinkomen van de ondernemer[2)]

Arbeidsinkomen van de ondernemer

C.A.O.-loon incl. soc.lasten per manjaar

1) De cijfers voor 1962 zijn voorlopig.
2) Netto-overschot + loon ondernemer.

BEDRIJFSRESULTATEN PER GEBIED
(gemiddeld

	Tuinbouw in de open grond			
	groente- en bloembollenteelt		bloembollenteelt	
	Geestmerambacht	het Grootslag	Bloembollenstreek	Anna-Paulowna/ Breezand
Aantal bedrijven	63	73	71	43
Totaal beteelbare oppervlakte	353	321	186	253
Arbeidsbezetting in manjaren	1,77	2,20	2,88	3,42
Gemiddeld geïnv. vermogen	62000	88000	141000	182000
Kosten:				
afschrijvingen	970	1280	1640	1960
huren en pacht	770	1270	2150	3100
rente	1710	2620	4830	6110
onderhoud	620	870	940	1560
brandstoffen	80	180	670	670
mest en stro	1420	1550	3630	4130
overige materialen en d.v.d.	2960	2860	4660	6850
arbeidskosten betaald personeel	1090	2860	7170	9840
arbeidskosten ondernemer(s)	7230	7210	8380	8880
arbeidskosten gezinsleden	1800	2730	1910	1830
bedrijfsbelastingen	120	170	250	370
Totale kosten	18770	23600	36230	45300
Opbrengsten:				
groente, vr.aard., kasfruit	17330	11360	700	140
bloemisterijgewassen	210	90	730	-
bloembollen	2950	13180	40080	51020
boomkwekerijgewassen (verkopen)	-	-	-	-
fruit	-	-	-	-
overige tuinbouwprodukten	100	30	10	350
akkerbouw en veehouderij	290	40	10	1420
aanwas levende inventaris	460	2250	2620	4840
overige opbrengsten	680	620	1770	3980
Totale opbrengsten	22020	27570	45920	61750
Netto-overschot	3250	3970	9690	16450
Kengetallen				
Netto-overschot:				
per f. 100,- kosten	17	17	27	36
per f. 100,- gem.geïnv.vermogen	5	5	7	9
per manjaar	1840	1800	3360	4810
Inkomen:				
arbeidsinkomen per manjaar	7560	7620	9430	10820
arbeidsinkomen v.d. ondernemer	9050	9170	13800	17420
ondernemersinkomen	10290	10910	16820	20830
Besparing per ondernemer	3420	3080	7030	10900
Standaardafwijking v/h gem. netto-overschot	3,3	3,8	3,4	3,8

Bijlage 1

OVER HET TEELTJAAR 1961
per bedrijf)

Tuinbouw i/d open grond		Tuinbouw onder glas en in de open grond		Tuinbouw onder glas		
boom-kwekerij	fruitteelt in het gespecialiseerde bedrijf					
Boskoop e.o.		IJsselmonde	Venlo e.o.	de Kring	het Westland	Aalsmeer
50	58	86	63	218	169	90
70	669	316	235	111	120	51
2,02	2,46	3,37	2,10	3,50	2,89	3,32
P.M.	133000	100000	85000	154000	130000	121000
660	3280	3840	3640	8370	6480	4150
210	890	1070	290	460	560	70
2260	4180	3000	2990	5520	4850	4830
590	1490	1280	880	2140	1880	2490
100	10	1150	2430	10230	5540	6930
1340	1930	2600	2150	3960	2350	1630
2980	9030	6240	3520	7920	7480	7980
2970	6160	6840	1000	9940	7580	7520
6980	6200	10360	7240	8340	7520	9820
530	1190	1840	3050	2300	2010	1520
280	230	240	110	190	200	360
18900	34590	38460	27300	59370	46450	47300
-	290	40470	27760	66690	45740	-
10	-	60	-	150	6240	58550
-	-	-	-	10	510	-
29090	60	-	-	-	-	-
-	46690	-	-	-	-	-
-	90	210	70	510	790	-
-	320	370	380	180	440	-
-	290	± 80	± 30	40	± 60	1700
10	1460	300	90	450	400	390
29110	49200	41330	28270	68030	54060	60640
10210	14610	2870	970	8660	7610	13340
54	42	7	4	15	16	28
P.M.	11	3	1	6	6	11
5050	5940	850	460	2470	2630	4020
10240	11450	6500	5840	8350	8550	9700
15920	17490	8370	7190	13130	13180	13820
17920	20080	9830	8620	15670	15520	16120
7970	P.M.	3830	3080	4930	5270	6070
5,8	6,0	2,6	2,6	1,4	1,5	2,3

Bijlage 2a

Tuinbouw in de open grond: groenteteelt

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

	Geestmerambacht		IJssel-monde	Venlo/ Blerick/ Tegelen
	vaar-be-drijven	rij-be-drijven		
Aantal bedrijven	34	29	44	20
Grondgebruik (in aren)				
Groente:				
sluitkool	140	98	33	9
overige groente	21	45	334	212
Vroege aardappelen	130	131	17	9
Bloembollen	27	27	-	-
Zaden	2	1	-	-
Contractteelt voor derden	1	12	-	-
Glasteelten	2	2	11	12
Fruit	-	-	5	3
Landbouw en veeteelt	23	42	19	29
Braakland (en dennenbos)	2	-	-	21
Totaal beteelbare oppervlakte	348	358	419	295
Arbeidsbezetting (in manjaren)				
Aantal ondernemers per bedrijf	1,15	1,17	1,57	1,05
Arbeid van de ondernemer(s)	1,23	1,14	1,65	1,05
Arbeid van gezinsleden	0,33	0,45	0,35	0,69
Arbeid van vast personeel	0,12	0,08	0,58	-
Arbeid van los personeel	0,12	0,08	0,45	0,09
Totale arbeidsbezetting	1,80	1,75	3,03	1,83

Bijlage 2b

Tuinbouw in de open grond: groenteteelt

BEDRIJFSRESULTATEN GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

	Geestmerambacht		IJssel-monde	Venlo/ Blerick/ Tegelen
	vaar-be-drijven	rij-be-drijven		
Aantal bedrijven	34	29	44	20
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen	60000	65000	85000	55000
Arbeidsbezetting in manjaren	1,80	1,75	3,03	1,83
Kosten:				
afschrijvingen	1040	890	1850	1590
huren en pacht	770	770	1720	240
rente	1520	1940	1820	1770
onderhoud	660	580	870	530
mest en stro	1520	1280	2210	1680
overige materialen en d.v.d.	2800	3310	4700	2610
arbeidskosten betaald personeel	1230	930	5440	320
arbeidskosten ondernemer	7490	6930	10080	6280
arbeidskosten gezinsleden	1610	2030	1740	3340
bedrijfsbelastingen	100	150	170	80
Totale kosten	18740	18810	30600	18440
Opbrengsten:				
groente, vroege aardappelen	17970	16590	29390	16510
bloembollen en bloemen	3380	2890	-	-
overige tuinbouwprodukten	10	200	80	-
akkerbouw en veehouderij	190	400	450	970
overige opbrengsten	500	1910	170	40
Totale opbrengsten	22050	21990	30090	17520
Netto-overschot	3310	3180	٪ 510	٪ 920
Kengetallen				
Netto-overschot:				
per f. 100,- kosten	18	17	٪ 2	٪ 5
per f. 100,- gem. geïnv. vermogen	6	5	٪ 1	٪ 2
per ha beteelbare oppervlakte	950	890	٪ 110	٪ 250
per manjaar	1840	1820	٪ 170	٪ 500
Inkomen:				
arbeidsinkomen per manjaar	7580	7470	5530	4930
arbeidsinkomen v.d. ondernemer	9420	8620	6110	5100
ondernemersinkomen	10590	9940	7120	6500
Besparingen per ondernemer	4050	2700	810	4330
Standaardafwijking v/h gem. netto-overschot in procenten v/d kosten	4,5	4,8	3,6	4,9

٪ negatief

TUINBOUW IN DE OPEN GROND: GROENTETEELT

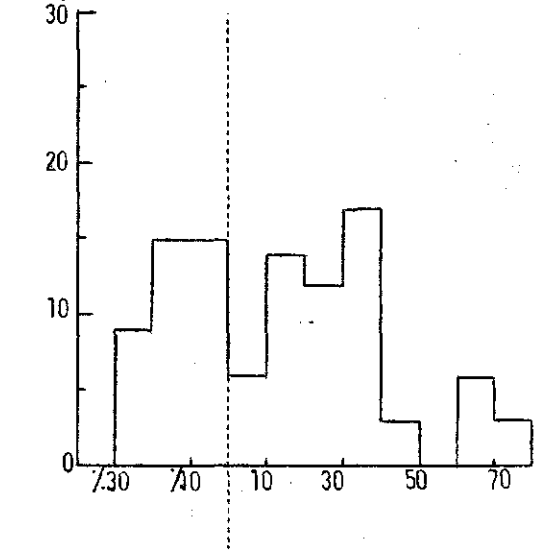
AANTAL BEDRIJVEN PER RENTABILITEITSKLASSE (NETTO-OVERSCHOT PER F. 100,- KOSTEN)

HET GEESTMERAMBACHT

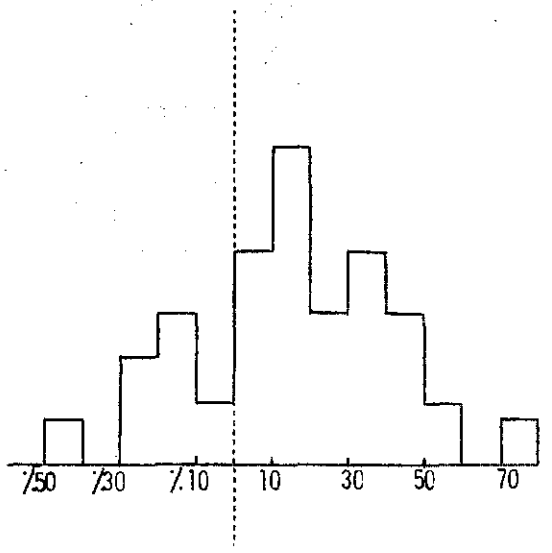
Bijlage 2c

Aantal bedrijven in %

Vaarbedrijven

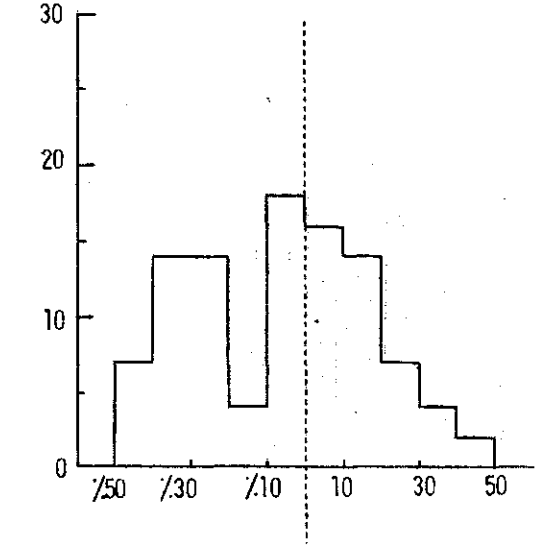

Rijbedrijven

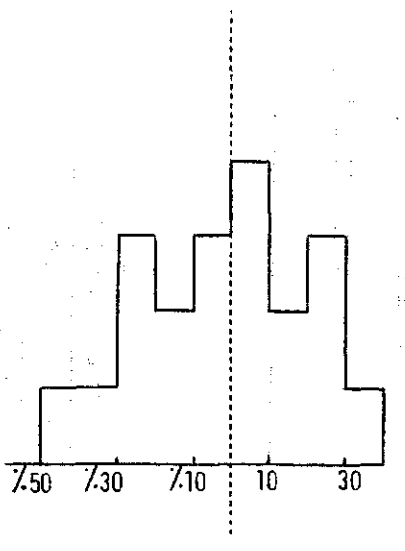

Aantal bedrijven in %

IJsselmonde

Venlo/Blerick/Tegelen

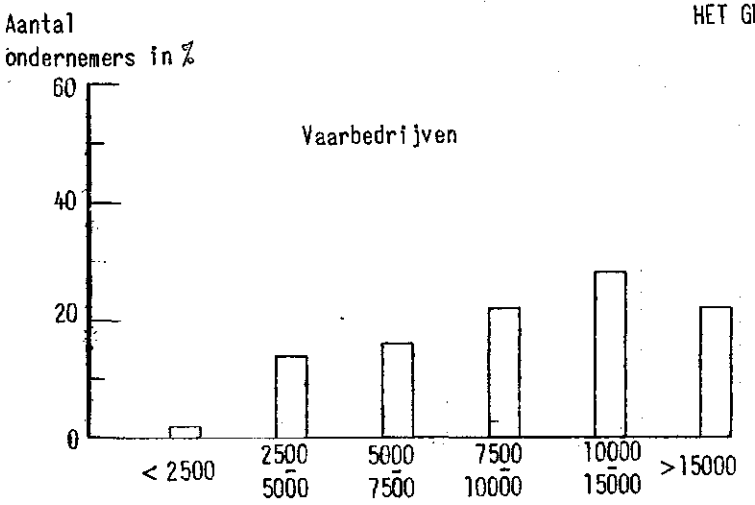

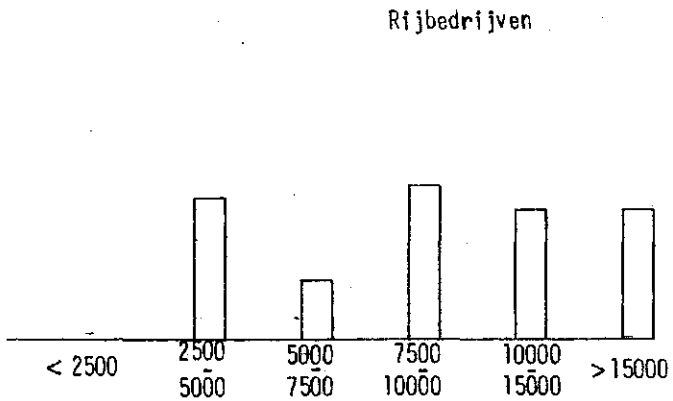
714

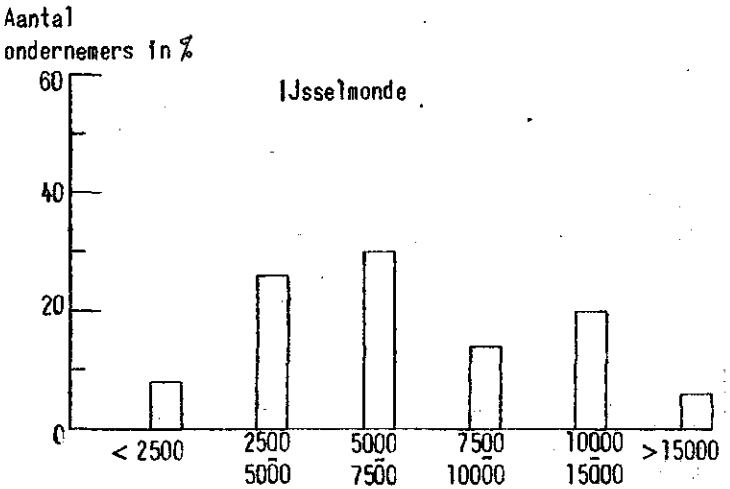
TUINBOUW IN DE OPEN GROND: GROENTETEELT

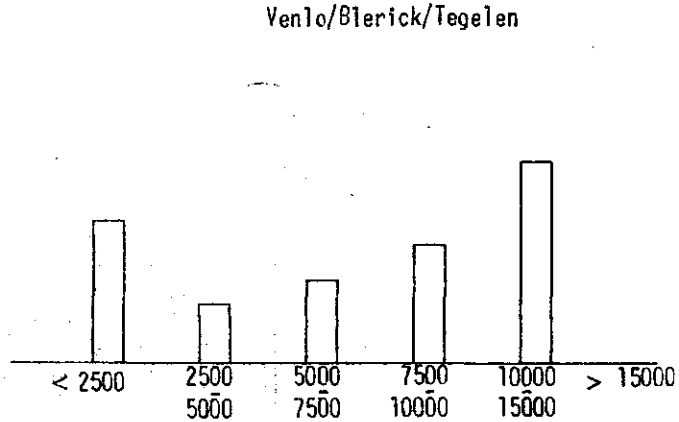
AANTAL ONDERNEMERS PER INKOMENSKLASSE (ONDERNEMERSINKOMEN)

HET GEESTMERAMBACHT

Bijlage 3a

Tuinbouw in de open grond: groente- en bloembollenteelt

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

	Het Grootslag		
	veel bloem-bollen	matig bloem-bollen	weinig of geen bloembollen
Aantal bedrijven	24	31	18
Grondgebruik (in aren)	50	78	200
Groente			
Vroege aardappelen:			
met nateelt	23	61	130
zonder nateelt	74	55	30
Bloembollen:			
tulpen	75	40	21
gladiolen	30	12	6
overige soorten	37	15	7
zaden	1	1	-
Contractteelt voor derden	1	1	5
Landbouw en veeteelt	8	7	-
Braakland en groenbemesting	19	7	2
Totaal beteelbaar	318	277	401
Arbeidsbezetting (in manj.)			
Aantal ondernemers per bedrijf	1,00	1,32	1,33
Arbeid van de ondernemer(s)	0,92	1,30	1,35
Arbeid van gezinsleden	0,70	0,44	0,60
Arbeid van vast personeel	0,51	0,17	0,07
Arbeid van los personeel	0,31	0,13	0,15
Totale arbeidsbezetting	2,44	2,04	2,17

Bijlage 3b

Tuinbouw in de open grond: groente- en bloembollenteelt

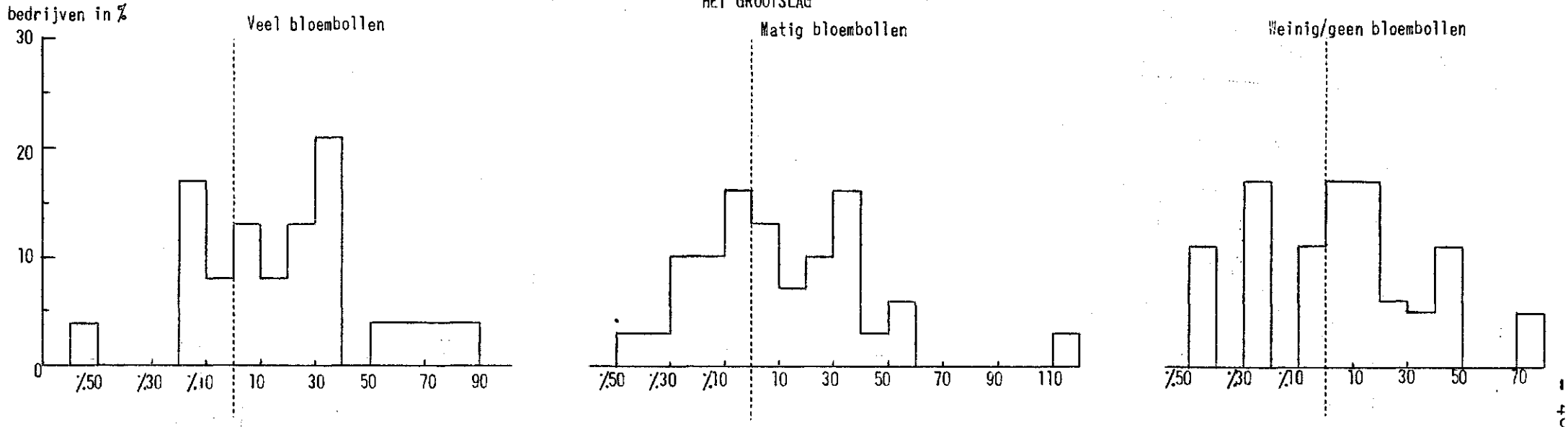
BEDRIJFSRESULTATEN GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

	Het Grootslag		
	veel bloem-bollen	matig bloem-bollen	weinig of geen bloem-bollen
Aantal bedrijven	24	31	18
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen	108000	74000	86000
Arbeidsbezetting in manjaren	2,44	2,04	2,17
Kosten:			
afschrijvingen	1700	1040	1140
huren en pacht	1870	900	1110
rente	3780	2070	2040
onderhoud	1000	740	930
mest en stro	1730	1210	1880
overige materialen en d.v.d.	3730	2680	2750
arbeidskosten betaald personeel	5000	1930	1590
arbeidskosten ondernemers	5600	7890	8190
arbeidskosten gezinsleden	3290	2230	2850
bedrijfsbelasting	280	110	130
Totale kosten	27980	20800	22610
Opbrengsten:			
groente, vroege aardappelen	7180	10740	18000
bloembollen	23690	10520	3740
landbouw en veeteelt	30	80	-
overige produkten	330	20	10
mutaties waarde bollenkraam	2980	2040	1650
overige opbrengsten	630	470	850
Totale opbrengsten	34840	23870	24250
Netto-overschot	6860	3070	1640
Kengetallen			
Netto-overschot:			
per f. 100,- kosten	25	15	7
per f. 100,- gem. geïnv. vermogen	6	4	2
per ha beteelbare oppervl.	2160	1110	410
per manjaar	2810	1500	760
Inkomen:			
arbeidsinkomen per manjaar	8500	7410	6580
arbeidsinkomen v.d. ondernemer	12460	8280	7370
ondernemersinkomen	15750	9530	8450
Besparingen per ondernemer	4900	2760	1810
Standaardafwijking v/h gem. netto-overschot in procenten v/d kosten	6,7	5,9	7,6

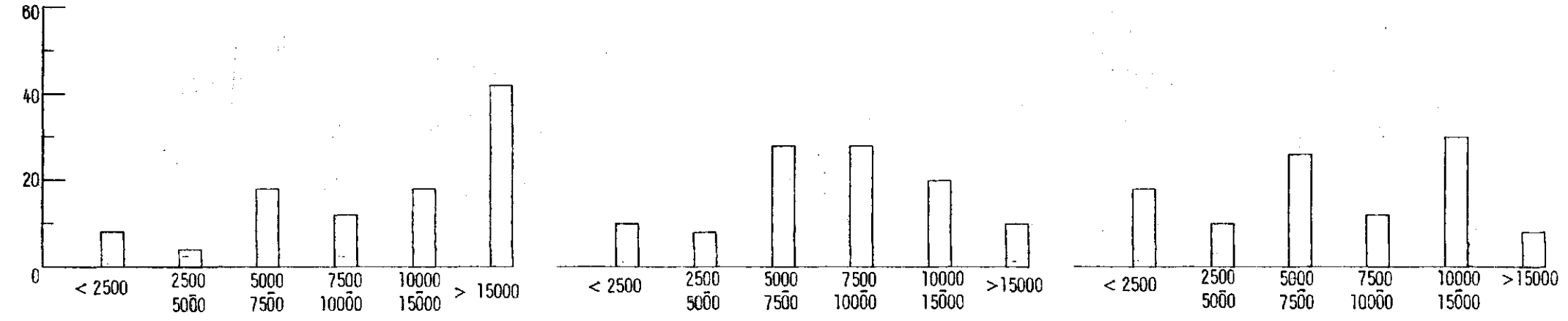
TUINBOUW IN DE OPEN GROND: GROENTE- EN BLOEMBOLLENTEELT

AANTAL BEDRIJVEN PER RENTABILITEITSKLASSE (NETTO-OVERSCHOT PER F. 100,- KOSTEN) HET GROOTSLAG

Bijlage 3c

AANTAL ONDERNEMERS PER INKOMENSKLASSE (ONDERNEMERSINKOMEN)

Bijlage 4a

Tuinbouw in de open grond: bloembollenteelt

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

	Bloembollenstreek			Anna-Paulowna/Breezand	
	bedrijven met meer dan 10% hyacinten	overige bedrijven		bedrijven met:	
		meer dan 50% tulpen	minder dan 50% tulpen	meer dan 75% hoofd-soorten	minder dan 75% hoofd-soorten
antal bedrijven	22	18	31	17	26
rondgebruik (in aren)					
loembollen:					
yacinten	75	1	1	40	1
ulpen	112	94	66	121	74
arcissen	44	60	54	69	42
rokussen	7	5	13	16	34
ladiolen	3	4	14	1	25
verig bijgoed	8	2	5	26	59
otaal	249	166	153	273	235
ontractteelt voor derden	-	2	1	8	50
roente en vroege aardappelen incl. leeg land)	17	6	10	63	11
kkerbouw en grasland	-	17	1	78	34
otale beteelbare oppervlakte	266	191	165	422	330
rbeidsbezetting (in manj.)					
antal ondernemers per bedrijf	1,45	1,33	1,19	1,38	1,53
rbeid van de ondernemer(s)	1,43	1,35	1,17	1,24	1,54
rbeid van gezinsleden	0,42	0,25	0,43	0,25	0,52
rbeid van vast personeel	1,93	0,38	0,46	1,53	0,62
rbeid van los personeel	0,31	0,49	0,19	0,65	0,51
otale arbeidsbezetting	4,09	2,47	2,25	3,67	3,19

Bijlage 4b

Tuinbouw in de open grond: bloembollenteelt

BEDRIJFSRESULTATEN GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

	Bloembollenstreek			Anna-Paulowna/Breezan	
	bedrijven met meer dan 10% hyacinten	overige bedrijven		bedrijven met:	
		meer dan 50% tulpen	minder dan 50% tulpen	meer dan 75% hoofd-soorten	minder da 75% hoofd soorten
Aantal bedrijven	22	18	31	17	26
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen 1)	214000	121000	102000	216000	150000
Arbeidsbezetting in manjaren	4,09	2,47	2,25	3,67	3,19
Kosten:					
afschrijvingen	2820	1340	990	2460	1480
huren en pacht	2820	2250	1620	2250	3900
rente	7780	4180	3110	7870	4450
onderhoud	1450	890	620	1780	1350
mest en stro	5970	3030	2320	5360	2970
ov. materialen en d.v.d.	8400	4650	3530	8590	6510
arbeidskosten betaald personeel	13870	5130	3600	13480	6410
arbeidskosten ondernemer	9180	8590	7690	7920	9790
arbeidskosten gezinsleden	2060	1150	2240	1090	2530
bedrijfsbelastingen	370	260	150	520	240
Totale kosten	54720	31470	25870	51320	39630
Opbrengsten:					
bloembollen	64520	32110	27340	64250	38580
kraamwaarde mutaties	3470	3770	1360	5090	4600
opbrengst ov. produkten	1370	470	2080	1990	1630
ov. opbrengsten en vergoeding voor contractteelt	2600	1870	1140	1860	6180
Totale opbrengsten	71960	38220	31920	73190	50990
Netto-overschot	17240	6750	6050	21870	11360
Kengetallen					
Netto-overschot:					
per f. 100,- kosten	32	21	23	43	29
per f. 100,- gem. geïnv. vermogen	8	6	6	10	8
per R.R.2 bollenkraam 2)	9,90	5,70	5,60	11,10	5,70
per manjaar	4220	2730	2690	5960	3560
Inkomen:					
arbeidsinkomen per manjaar	10350	8750	8700	12090	9430
arbeidsinkomen v.d. ondernemer	18170	11510	11510	21660	13830
ondernemersinkomen	22590	13740	13830	26610	15930
Besparingen per ondernemer	10250	4970	5570	13530	8680
Standaardafw. v/h gem. netto-overschot in procenten v.d. kosten	4,7	6,3	5,8	5,8	4,9

1) Exclusief waarde teeltvergunning.

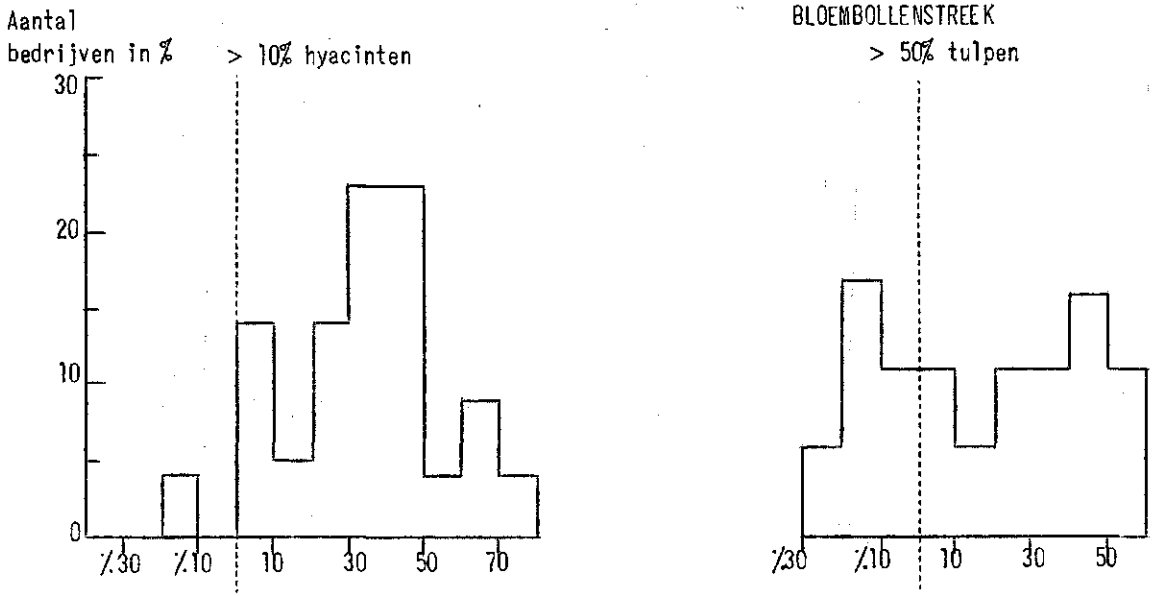
2) Inclusief de oppervlakte contractteelt voor derden.

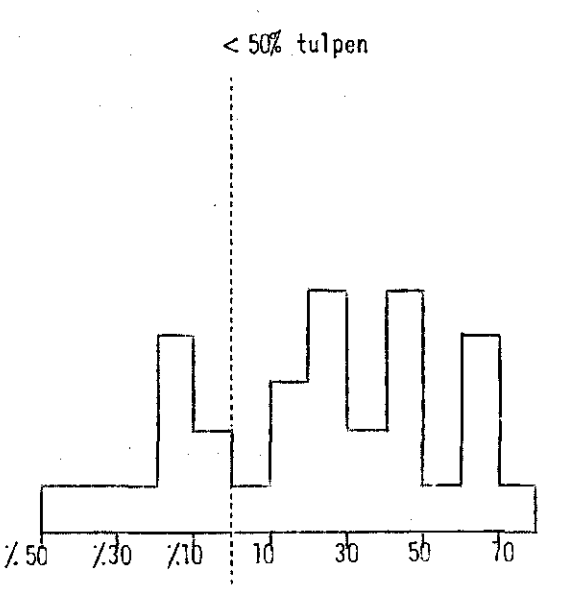
TUINBOUW IN DE OPEN GROND : BLOEMBOLLENTEELT

AANTAL BEDRIJVEN PER RENTABILITEITSKLASSE (NETTO-OVERSCHOT PER F. 100,- KOSTEN)

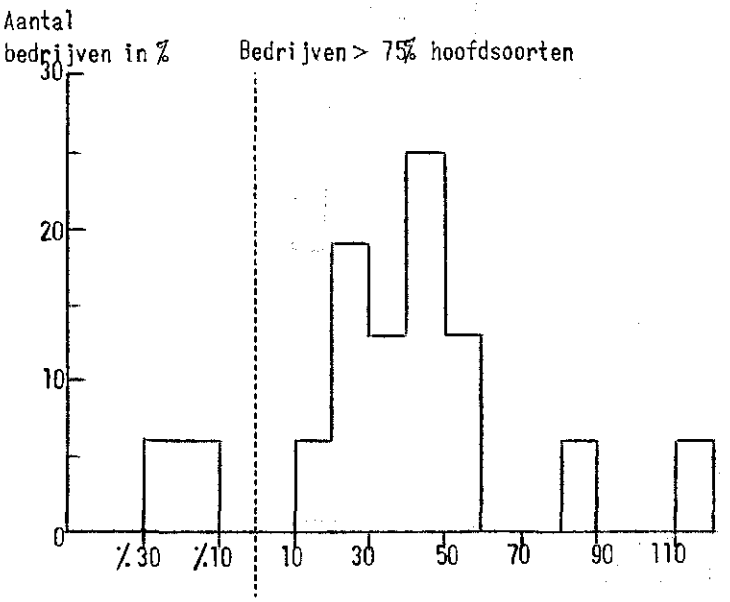
Bijlage 4c

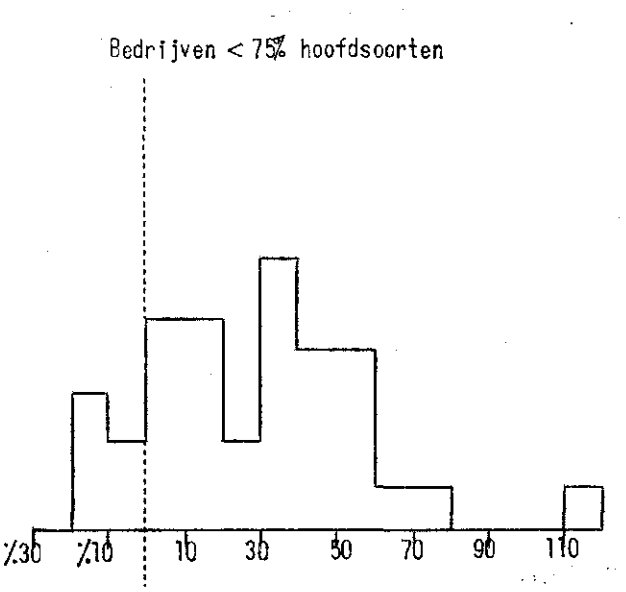
BLOEMBOLLENSTREEK

ANNA PAULOWNA/BREEZAND

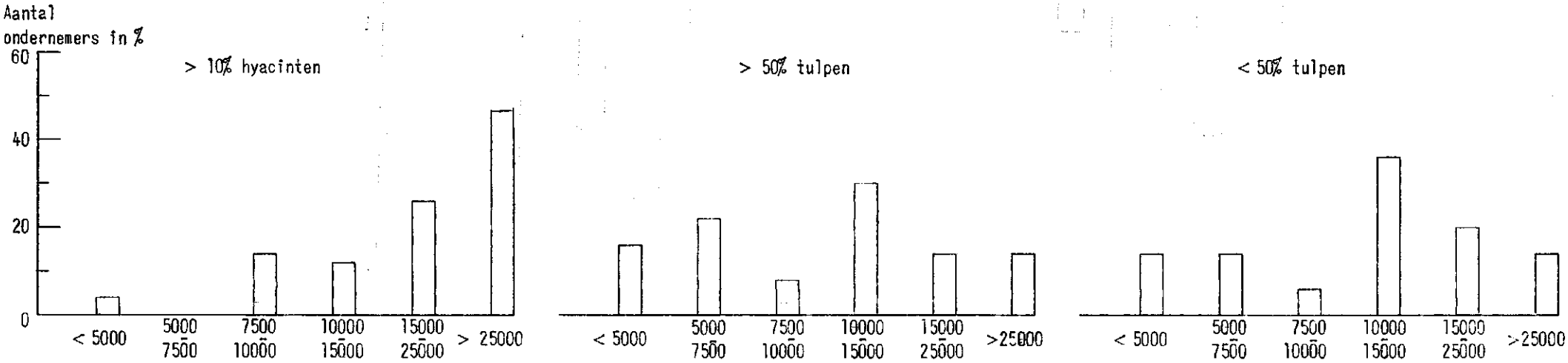

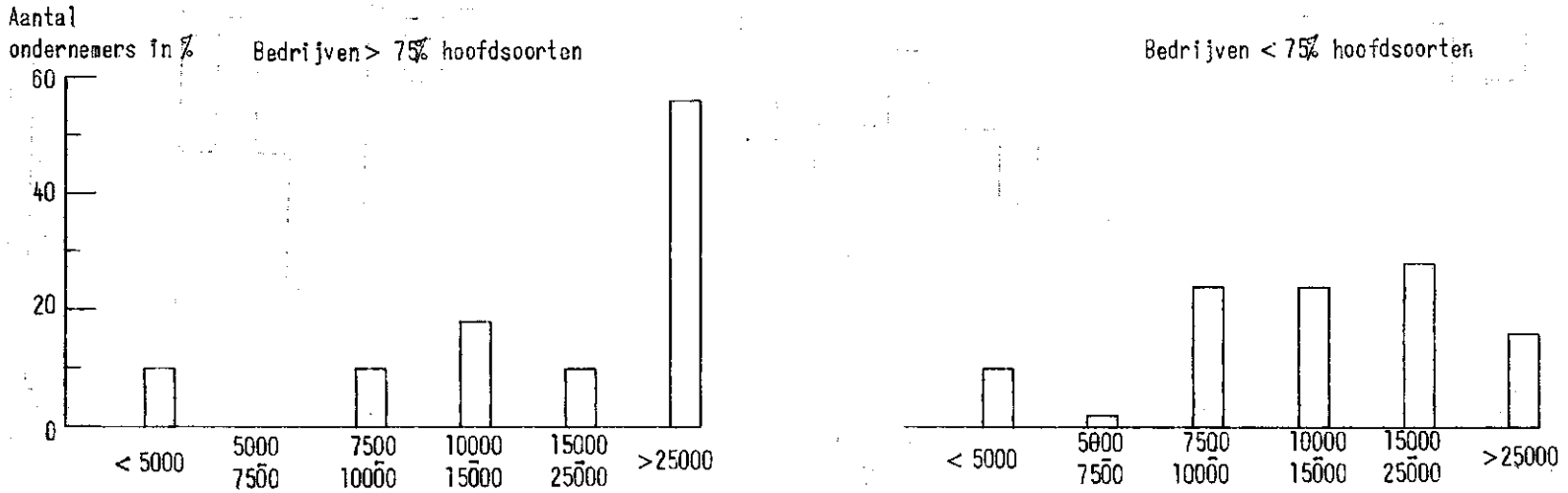
TUINBOUW IN DE OPEN GROND : BLOEMBOLLENTEELT
AANTAL ONDERNEMERS PER INKOMENSKLASSE (ONDERNEMERSINKOMEN)

Bijlage 4c

BLOEMBOLLENSTREEK

ANNA PAULOWNA / BREEZAND

Bijlage 5a

Tuinbouw in de open grond: boomkwekerij

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

	Kwekersbedrijf Boskoop e.o.	
	intensieve bedrijven	extensieve bedrijven
Aantal bedrijven	24	26
Grondgebruik (in aren)		
Boomkwekerij	70	64
Groenten en fruit in de open grond	-	-
Glasteelten	4	2
Totale beteelbare oppervlakte	74	66
Arbeidsbezetting (in manjaren)		
Aantal ondernemers per bedrijf	1,17	1,00
Arbeid van de ondernemer(s)	1,34	1,13
Arbeid van gezinsleden	0,13	0,13
Arbeid van vast personeel	0,76	0,21
Arbeid van los personeel	0,30	0,08
Totale arbeidsbezetting	2,53	1,55

Bijlage 5b

Tuinbouw in de opengrond: boomkwekerij

BEDRIJFSRESULTATEN GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

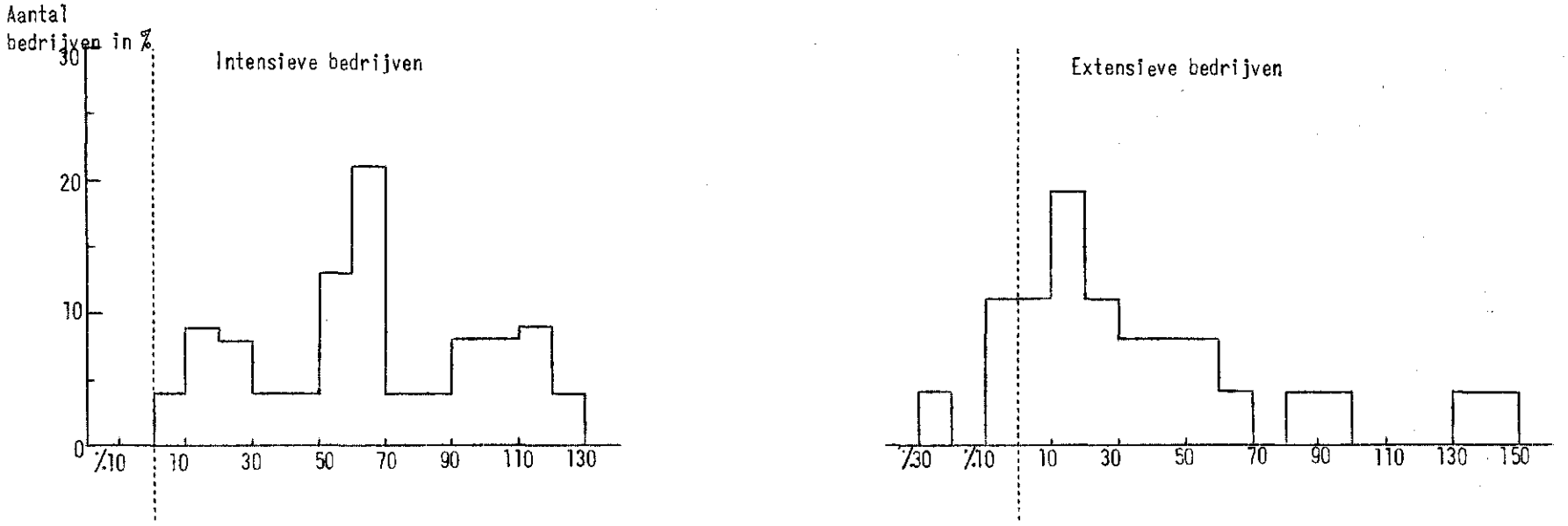
	Kwekersbedrijf Boskoop e.o.	
	intensieve bedrijven	extensieve bedrijven
Aantal bedrijven	24	26
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen	P.M.	P.M.
Arbeidsbezetting in manjaren	2,53	1,55
Kosten:		
afschrijvingen	950	380
huren en pacht	150	270
rente	3090	1490
onderhoud	720	480
mest en stro	1770	940
ov. materialen en d.v.d.	4460	1800
arbeidskosten betaald personeel	4700	1370
arbeidskosten ondernemer(s)	7600	6410
arbeidskosten gezinsleden	540	520
bedrijfsbelastingen	400	170
Totale kosten	24380	13830
Opbrengsten:		
boomkwekerij (verkopen)	40610	18460
overige opbrengsten	-	30
Totale opbrengsten	40610	18490
Netto-overschot	16230	4660
Kengetallen		
Netto-overschot:		
per f. 100,- kosten	67	34
per f. 100,- geïnvesteerd vermogen	P.M.	P.M.
per R.R2 beteelbare oppervlakte	31,30	10,10
per manjaar	6420	3010
Inkomen:		
arbeidsinkomen per manjaar	11490	8360
arbeidsinkomen v.d. ondernemer	20420	11070
ondernemersinkomen	22990	12450
Besparingen per ondernemer	11580	4080
Standaardafwijking v.h. gem. netto-overschot in procenten v.d. kosten	7,2	7,1

TUINBOUW IN DE OPEN GROND : BOOMKWEKERIJ

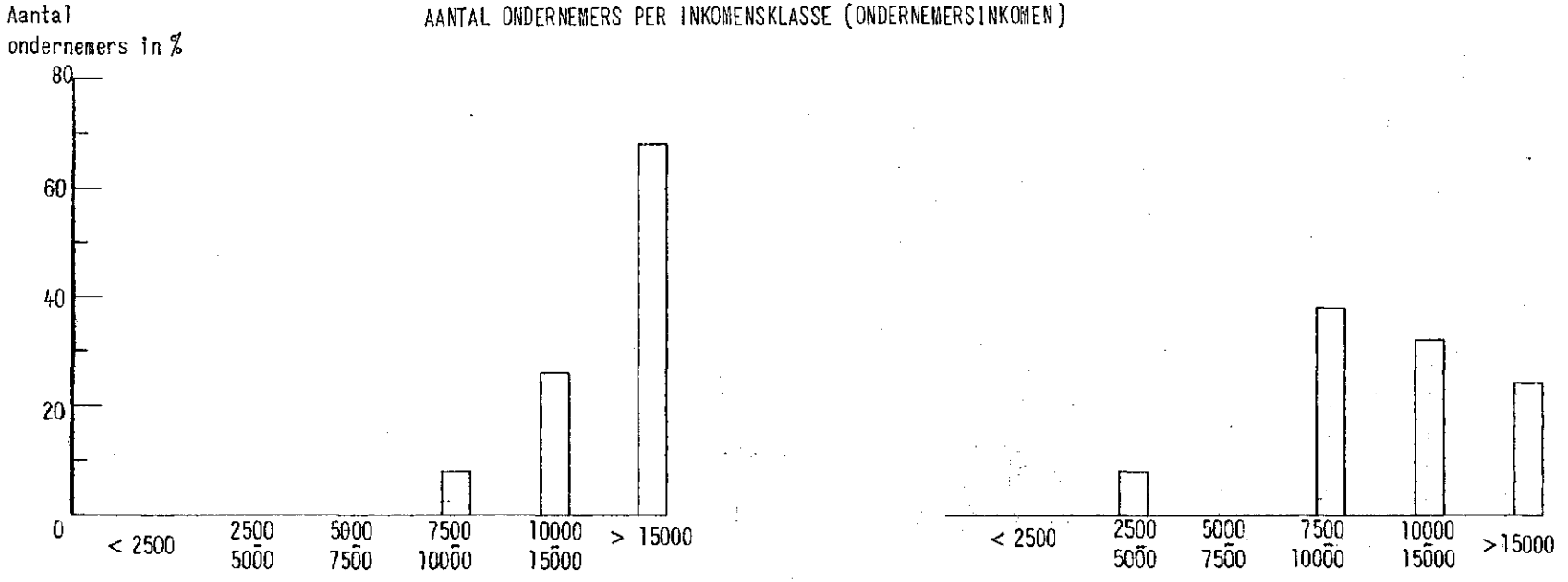
AANTAL BEDRIJVEN PER RENTABILITEITSKLASSE (NETTO-OVERSCHOT PER F. 100,- KOSTEN)

BOSKOOP e.o.

Bijlage 5c

AANTAL ONDERNEMERS PER INKOMENSKLASSE (ONDERNEMERSINKOMEN)

Bijlage 6a

Tuinbouw in de open grond: fruitteelt in het gespecialiseerde bedrijf

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

	Fruitbedrijven
Aantal bedrijven	58
Grondgebruik (in aren)	
Pit- en steenvruchten	638
waarvan: appels	(459)
peren	(164)
pruimen	(10)
kersen + morellen	(2)
overig	(3)
Kleinfruit	10
Overige tuinbouwprodukten	5
Landbouw en veeteelt	16
Totale beteelbare oppervlakte	669
Arbeidsbezetting (in manjaren)	
Aantal ondernemers per bedrijf	1,19
Arbeid van de ondernemer(s)	1,03
Arbeid van gezinsleden	0,25
Arbeid van vast personeel	0,80
Arbeid van los personeel	0,38
Totale arbeidsbezetting	2,46

Bijlage 6b

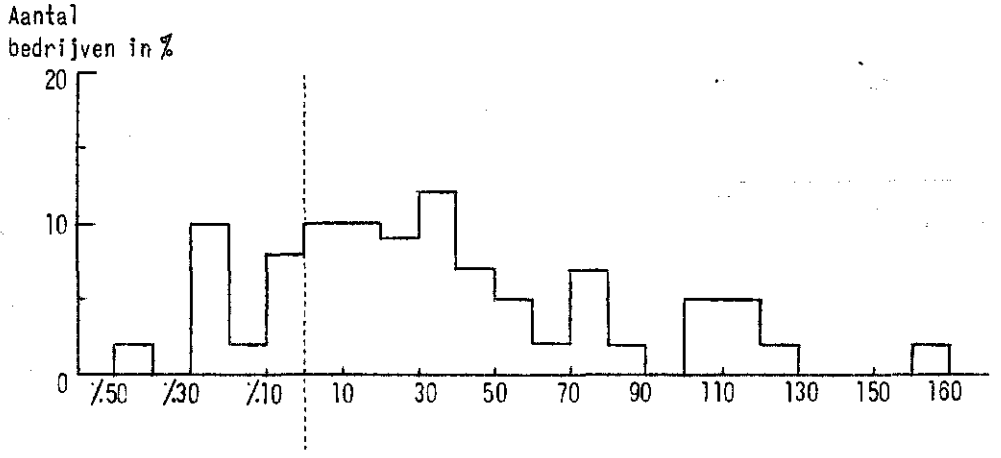
Tuinbouw in de open grond: fruitteelt in het gespecialiseerde bedrijf

BEDRIJFSRESULTATEN GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

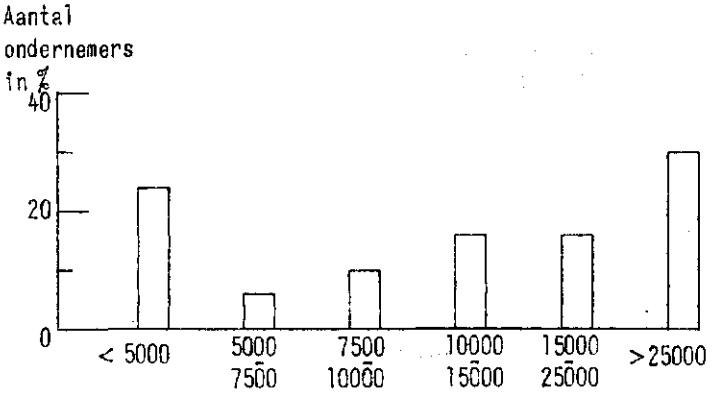
Aantal bedrijven		58
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen		133000
Arbeidsbezetting in manjaren		2,46
Kosten:		
afschrijvingen		3280
huren en pacht		890
rente		4180
onderhoud		1490
Materialen en diensten van derden		
Bestrijdingsmiddelen	2740	
Mest en stro	1930	
Zaad, plantgoed en bomen	860	
Benzine en olie	450	
Ov. materialen; hagelverzekering	2240	
Werk door derden	460	8680
Bewaar- en afleveringskosten		
Koel- en bewaarloon, sorteer- en pakloon, verpakkingsmateriaal, vracht, enz.		2080
Arbeidskosten		
Betaald personeel		6160
Ondernemer(s)		6200
Gezinsleden		1190
Bedrijfsbelastingen		230
Veekosten		210
Totale kosten		34590
Opbrengsten:		
Fruit (bruto-opbrengst minus veilingkosten en fusthuur)		46680
Overige produkten		760
Overige opbrengsten		1760
Totale opbrengsten		49200
Netto-overschot		14610
Kengetallen		
Netto-overschot:		
per f.100,- kosten		42
per f. 100,- gem. geïnvesteerd vermogen		11
per ha beteelbare oppervlakte		2180
per manjaar		5940
Inkomen:		
arbeidsinkomen per manjaar		11450
arbeidsinkomen van de ondernemer		17490
ondernemersinkomen		20080
Besparingen per ondernemer		12460
Standaardafwijking v/h gem. netto-overschot in procenten v.d. kosten		6,0

Bijlage 6c

TUINBOUW IN DE OPEN GROND: FRUITTEELT IN HET GESPECIALISEERDE BEDRIJF
AANTAL BEDRIJVEN PER RENTABILITEITSKLASSE (NETTO-OVERSCHOT PER F. 100,- KOSTEN)

AANTAL ONDERNEMERS PER INKOMENSKLASSE (ONDERNEMERSINKOMEN)

Bijlage 7a

Tuinbouw onder glas: staand glas verwarmd

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

	De Kring	Het Westland	Aalsmeer: rozen en/of anjers	Aalsmeer: potplanten	Aalsmeer: overige bedrijven
Aantal bedrijven	142	76	41	27	22
Grondgebruik (in aren)					
Staand glas verwarmd:					
groenten	61	45	-	-	-
fruit	-	3	-	-	-
bloemen	-	6	30	3	16
potplanten	-	-	-	11	2
Staand glas onverwarmd:					
groenten	4	10	-	-	-
fruit	-	8	-	-	-
bloemen	-	1	-	-	-
Bakken:					
verwarmd	-	-	-	3	-
onverwarmd	-	-	-	1	-
Platglas	13	5	-	-	-
Open grond:					
groenten/vroege aardappelen	21	18	9	6	4
fruit	1	4	-	-	-
bloembollen en bloemen	1	4	1	9	7
trekheesters	-	-	2	22	42
zaden	-	1	-	-	-
Braakland	4	3	-	-	-
Landbouw en veeteelt	10	-	-	-	-
Totale beteelbare oppervlakte	115	108	42	55	71
Arbeidsbezetting (in manjaren)					
Aantal ondernemers per bedrijf	1,34	1,18	1,48	2,28	1,75
Arbeid van de ondernemer(s)	1,43	1,26	1,50	2,16	1,75
Arbeid van gezinsleden	0,47	0,49	0,32	0,40	0,21
Arbeid van vast personeel	1,70	1,21	0,95	2,63	0,95
Arbeid van los personeel	0,31	0,35	0,08	0,07	0,18
Totale arbeidsbezetting	3,91	3,31	2,85	5,26	3,09

Bijlage 7b

Tuinbouw onder glas: staand glas verwarmd

BEDRIJFSRESULTATEN GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

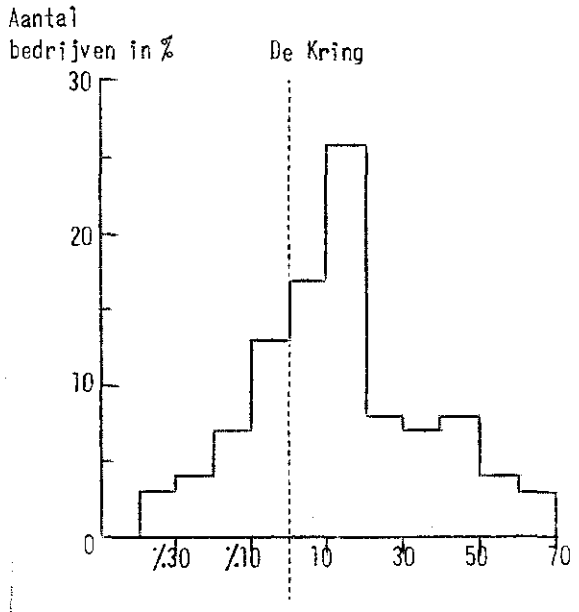
	De Kring	Het Westland	Aalsmeer		
			rozen en/of anjers	pot-planten	ov. bedrijven
Aantal bedrijven	142	76	41	27	22
Geïnvesteerd vermogen (gemiddeld)	188000	168000			
Geïnvesteerd vermogen per 1-1-'61			126000	126000	102000
Arbeidsbezetting in manjaren	3,91	3,31	2,85	5,26	3,09
Kosten:					
afschrijvingen	10190	9070	4560	4090	3070
huren en pacht	370	710	40	130	130
rente	6850	6490	5050	5010	4040
onderhoud	2620	2510	2410	3080	2210
brandstoffen	14850	10600	7630	7100	4820
mest en stro	4500	2740	1350	2720	1560
overige materialen en d.v.d.	9080	9600	7080	14680	5110
arbeidskosten betaald personeel	12240	9510	6050	13900	6500
arbeidskosten ondernemer(s)	8670	7730	8820	12800	10250
arbeidskosten gezinsleden	2280	2330	1550	1890	1130
bedrijfsbelastingen	250	280	190	1180	180
Totale kosten	71900	61570	44730	66580	39000
Opbrengsten:					
groenten, vr. aardappelen, kasfruit	84110	58280	-	-	-
bloemisterijgewassen	210	12010	58660	74910	45130
bloembollen	-	80	-	-	-
overige tuinbouwprodukten	500	1410	-	-	-
akkerbouw en veehouderij	130	310	-	10	-
aanwas levende inventaris	50	⁄ 40	2440	150	850
overige opbrengsten	630	480	480	230	250
Totale opbrengsten	85630	72530	61580	75300	46230
Netto-overschot	13730	10960	16850	8720	7230
Kengetallen					
Netto-overschot:					
per f. 100,- kosten	19	18	38	13	19
per f. 100,- gem. geïnv. vermogen	7	7	13	7	7
per m2 staand glas	1,70	1,30	5,30	4,10	1)
per manjaar	3510	3310	5910	1660	2340
Inkomen:					
arbeidsinkomen per manjaar	9440	9220	11670	7090	8130
arbeidsinkomen v.d. ondernemer	16710	15790	17370	9430	10010
ondernemersinkomen	19670	18620	20110	11170	11860
Besparingen per ondernemer	7330	6640	8580	3570	2710
Standaardafwijking v/h gemiddelde netto-overschot in procenten v.d kosten	1,7	2,3	2,9	4,2	4,3

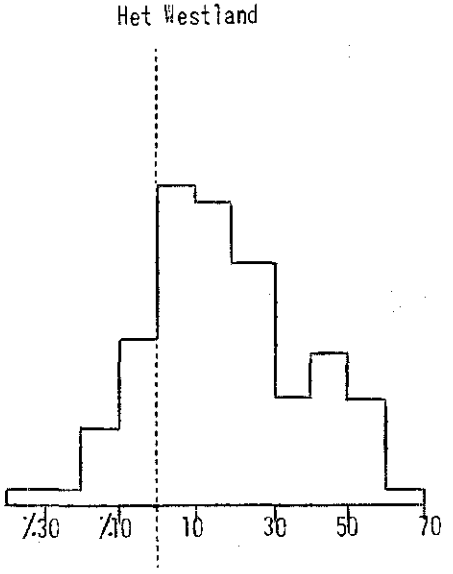
1) Niet berekend in verband met de relatief grote oppervlakte opengronds-cultures.

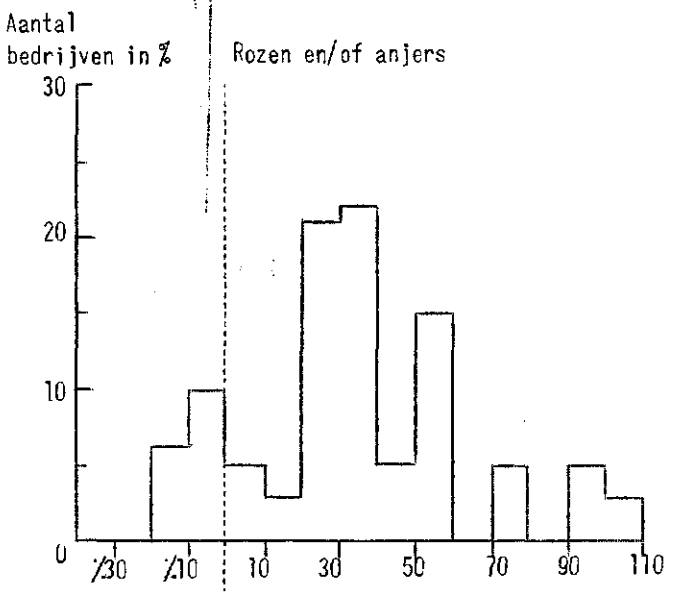
TUINBOUW ONDER GLAS: STAAND GLAS VERWARMD
AANTAL BEDRIJVEN PER RENTABILITEITSKLASSE (NETTO-OVERSCHOT PER F. 100,- KOSTEN)

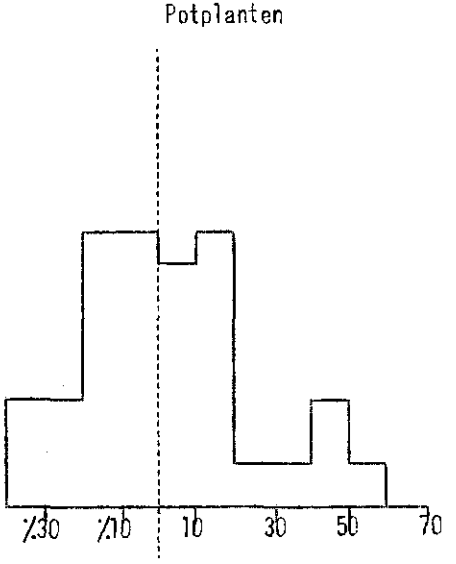
Bijlage 7c

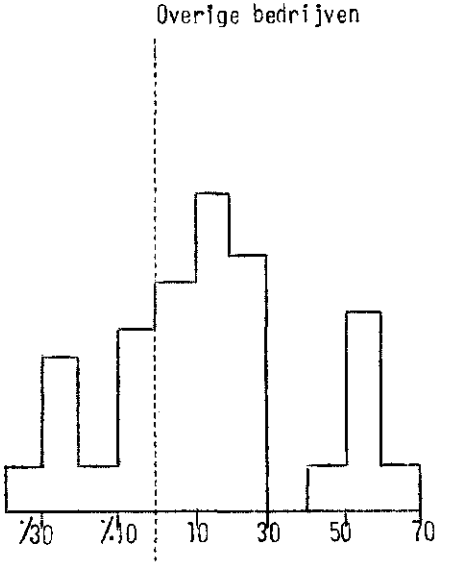
AALSMEER

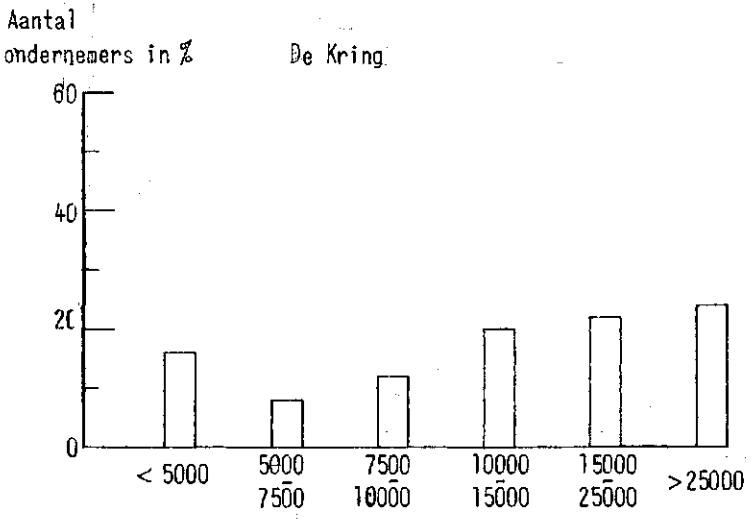

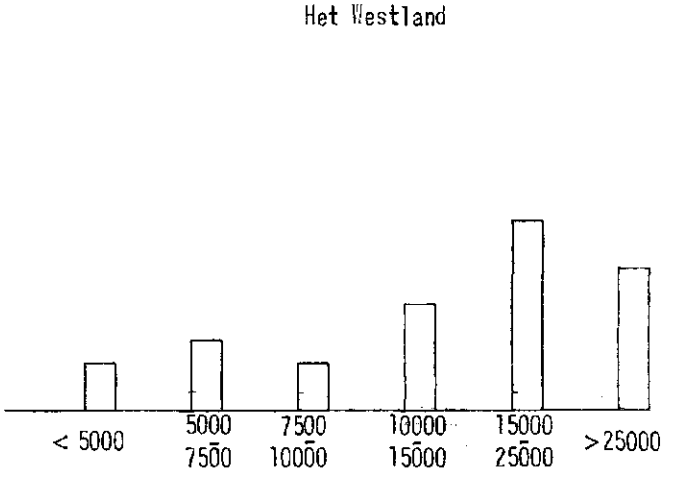

TUINBOUW ONDER GLAS : STAAND GLAS VERWARMD

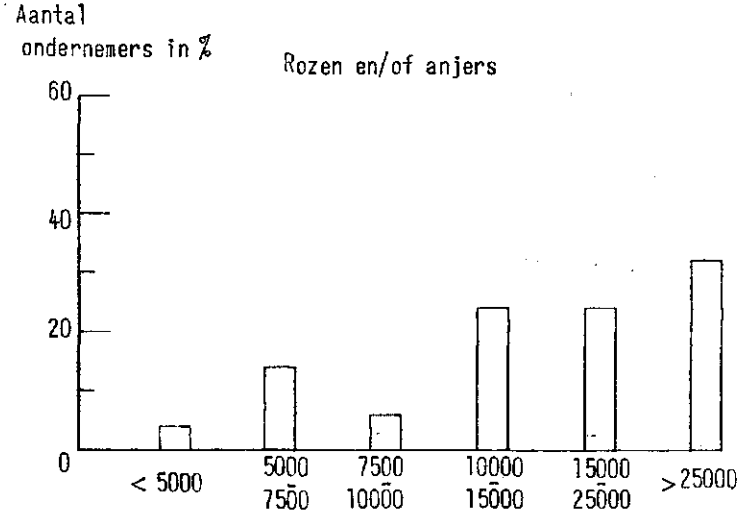
AANTAL ONDERNEMERS PER INKOMENSKLASSE (ONDERNEMERSINKOMEN)

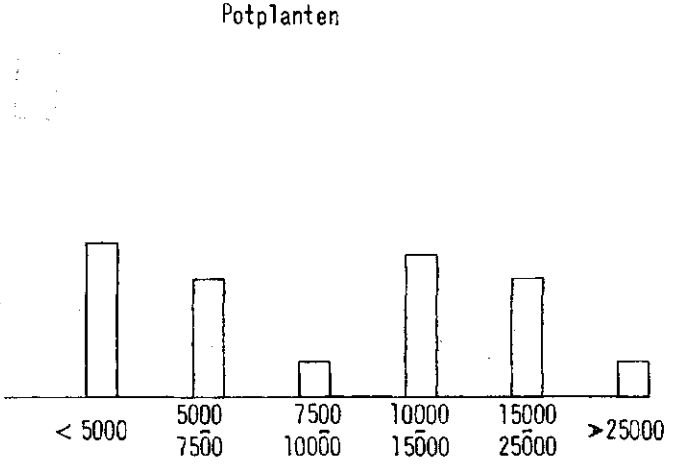
Bijlage 7d

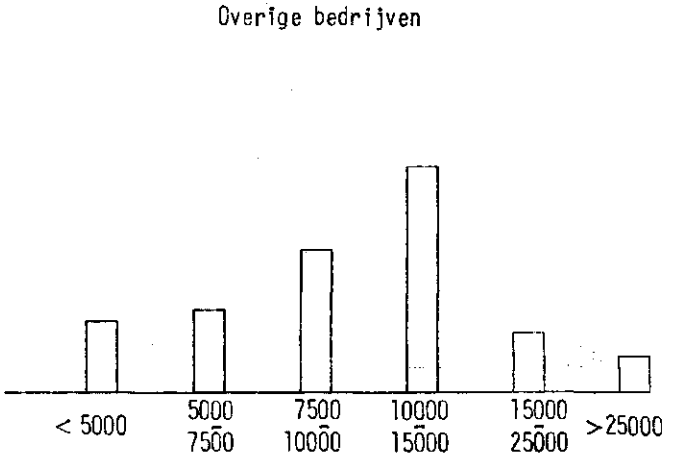

AALSMEER

Bijlage 8a

Tuinbouw onder glas: staand glas onverwarmd

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

	Groenten		Groenten en fruit
	het Westland	de Kring	het Westland
Aantal bedrijven	35	27	29
Grondgebruik (in aren)			
Staand glas verwarmd:			
groenten	2	1	3
fruit	1	-	2
bloemen	-	-	-
Staand glas onverwarmd:			
groenten	42	42	27
fruit	7	-	16
bloemen	-	-	-
Platglas	8	16	8
Open grond:			
groenten, vroege aardappelen	31	24	63
fruit	2	-	4
bloembollen en bloemen	2	1	8
zaden	3	-	1
Braakland	1	5	1
Landbouw en veeteelt	4	5	7
Totale beteelbare oppervlakte	103	94	140
Arbeidsbezetting (in manjaren)			
Aantal ondernemers per bedrijf	1,09	1,19	1,17
Arbeid van de ondernemer(s)	1,16	1,26	1,22
Arbeid van gezinsleden	0,33	0,41	0,39
Arbeid van vast personeel	0,63	0,61	0,80
Arbeid van los personeel	0,29	0,15	0,39
Totale arbeidsbezetting	2,41	2,43	2,80

Bijlage 8b

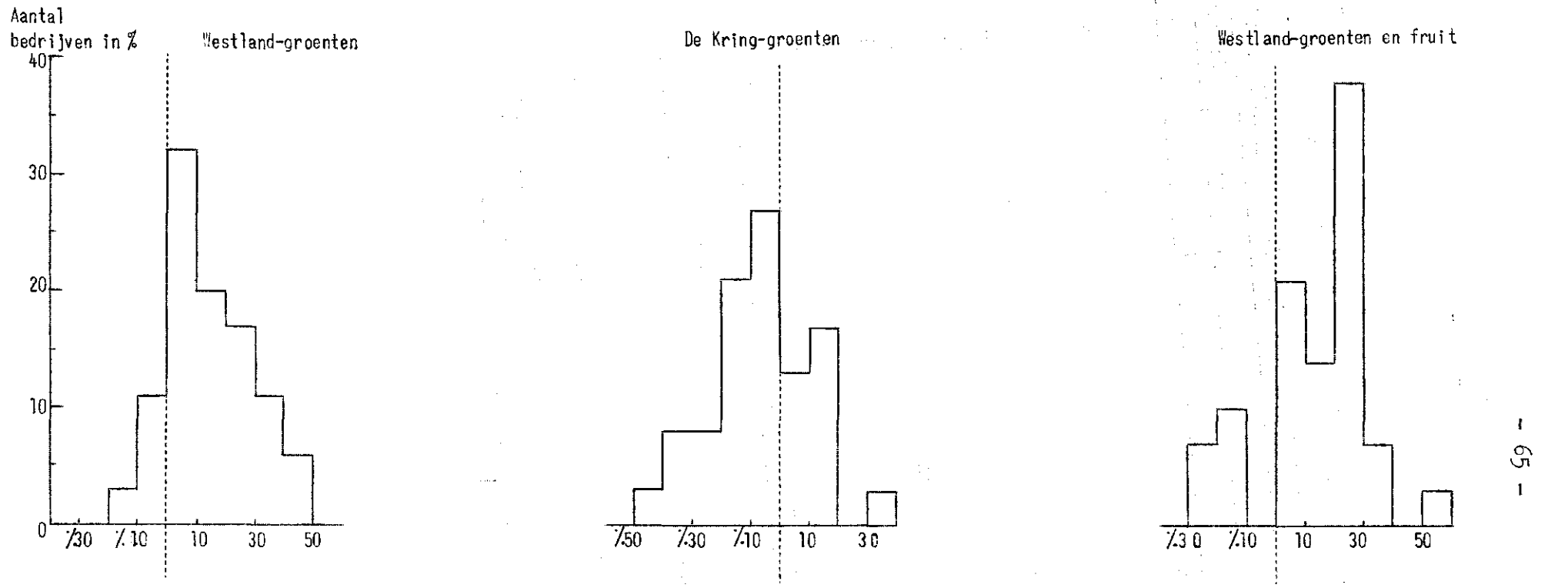
Tuinbouw onder glas: staand glas onverwarmd

BEDRIJFSRESULTATEN GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

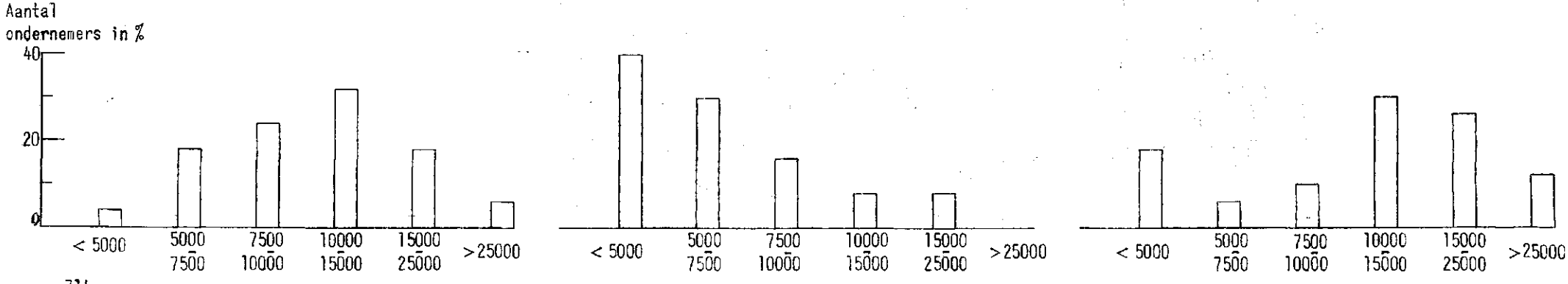
	Groenten		Groenten en fruit
	het Westland	de Kring	het Westland
Aantal bedrijven	35	27	29
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen	101000	91000	104000
Arbeidsbezetting in manjaren	2,41	2,43	2,80
Kosten:			
afschrijvingen	5050	4860	4250
huren en pacht	210	1000	460
rente	3780	3090	3780
onderhoud	1370	1240	1580
brandstoffen	1300	800	1520
mest en stro	2320	1830	1770
overige materialen en d.v.d.	5810	5340	5890
arbeidskosten betaald personeel	5290	3870	7210
arbeidskosten ondernemer(s)	7100	7680	7460
arbeidskosten gezinsleden	1770	2010	1830
bedrijfsbelastingen	150	70	160
Totale kosten	34150	31790	35910
Opbrengsten:			
groenten, vroege aardappelen, kasfruit	37540	29170	36640
bloemisterijgewassen	670	80	1810
bloembollen	180	-	1100
overige tuinbouwprodukten	150	100	470
akkerbouw en veehouderij	170	360	750
overige opbrengsten	200	20	360
Totale opbrengsten	38910	29730	41130
Netto-overschot	4760	⁄2060	5220
Kengetallen			
Netto-overschot:			
per f. 100,- kosten	14	⁄ 6	15
per f. 100,- gem. geïnvest. vermogen	5	⁄ 2	5
per m2 staand glas	0,70	⁄ 0,30	0,60
per manjaar	1980	⁄ 850	1860
Inkomen:			
arbeidsinkomen per manjaar	7850	4730	7760
arbeidsinkomen v/d ondernemer	10930	4720	10820
ondernemersinkomen	12540	6560	13040
Besparingen per ondernemer	4400	⁄ 380	3910
Standaardafwijking v/h gem. netto-overschot in procenten v/d kosten	2,7	3,1	3,4

TUINBOUW ONDER GLAS: STAAND GLAS ONVERWARMD
AANTAL BEDRIJVEN PER RENTABILITEITSKLASSE (NETTO-OVERSCHOT PER F. 100,- KOSTEN)

Bijlage 6c

AANTAL ONDERNEMERS PER INKOMENSKLASSE (ONDERNEMERSINKOMEN)

Bijlage 9a

Tuinbouw onder glas: staand glas verwarmd en onverwarmd

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

	Venlo	IJsselmonde
Aantal bedrijven	22	17
Grondgebruik (in aren)		
Staand glas verwarmd:		
groenten	24	20
Staand glas onverwarmd:		
groenten	25	24
Rolbak (dubbele oppervlakte)	1	-
Platglas	1	17
Open grond:		
groenten en vroege aardappelen	110	76
fruit	2	8
Braakland en dennenbos	5	-
Landbouw en veeteelt	5	4
Totale beteelbare oppervlakte	173	149
Arbeidsbezetting (in manjaren)		
Aantal ondernemers per bedrijf	1,18	1,53
Arbeid van de ondernemer(s)	1,36	1,65
Arbeid van gezinsleden	0,53	0,49
Arbeid van vast personeel	0,31	1,42
Arbeid van los personeel	0,19	0,34
Totale arbeidsbezetting	2,39	3,90

Bijlage 9b

Tuinbouw onder glas: staand glas verwarmd en onverwarmd

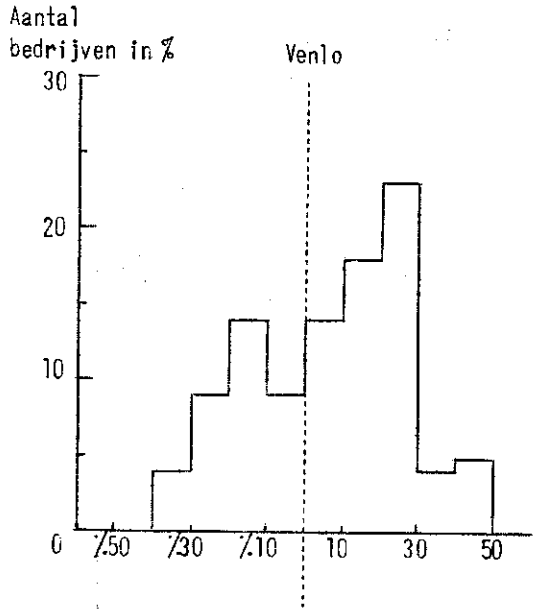
BEDRIJFSRESULTATEN GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

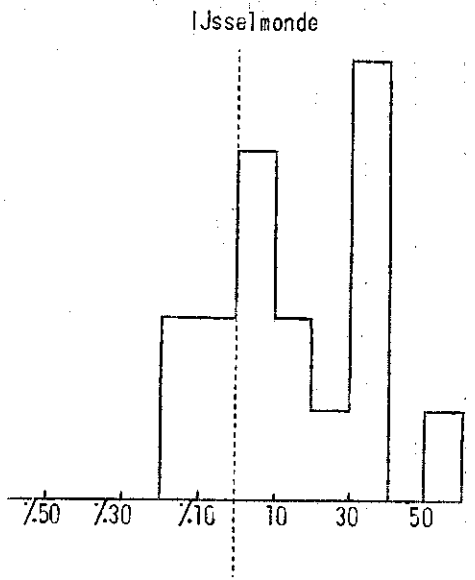
	Venlo	IJsselmonde
Aantal bedrijven	22	17
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen	122000	126000
Arbeidsbezetting in manjaren	2,39	3,90
Kosten:		
afschrijvingen	6070	7030
huren en pacht	230	320
rente	4590	4670
onderhoud	1340	1640
brandstoffen	5710	4200
mest en stro	2550	3350
overige materialen en d.v.d.	4770	10040
arbeidskosten betaald personeel	1940	9410
arbeidskosten ondernemer(s)	8090	10060
arbeidskosten gezinsleden	2650	2330
bedrijfsbelastingen	170	280
Totale kosten	38110	53330
Opbrengsten:		
groenten, vroege aardappelen, kasfruit	41230	61420
overige tuinbouwprodukten	130	750
akkerbouw en veehouderij	10	330
overige opbrengsten	80	270
Totale opbrengsten	41450	62770
Netto-overschot	3340	9440
Kengetallen		
Netto-overschot:		
per f. 100,- kosten	9	18
per f. 100,- gem. geïnv. vermogen	3	7
per manjaar	1400	2420
Inkomen:		
arbeidsinkomen per manjaar	6700	8010
arbeidsinkomen van de ondernemer	9670	12750
ondernemersinkomen	11480	14870
Besparingen per ondernemer	3530	5280
Standaardafwijking van het gem. netto-overschot in procenten v.d. kosten	4,6	5,2

TUINBOUW ONDER GLAS: STAAND GLAS VERWARMD EN ONVERWARMD

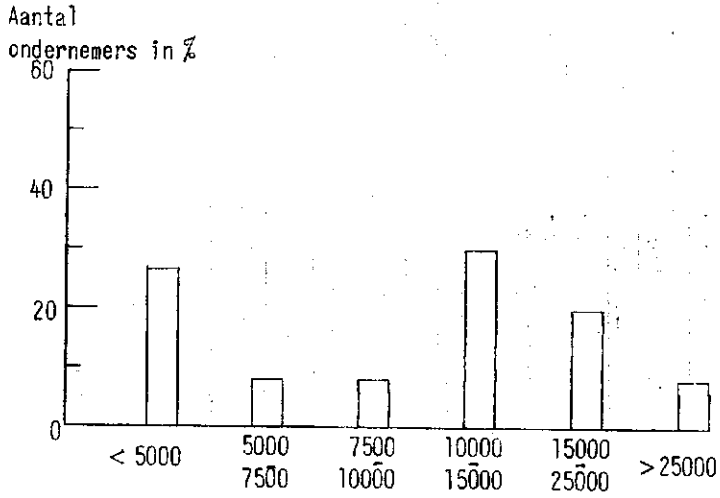
AANTAL BEDRIJVEN PER RENTABILITEITSKLASSE (NETTO-OVERSCHOT PER F. 100,- KOSTEN)

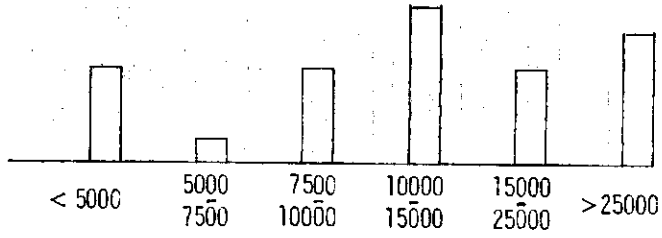
Bijlage 9c

AANTAL ONDERNEMERS PER INKOMENSKLASSE (ONDERNEMERSINKOMEN)

Bijlage 10a

Tuinbouw onder glas: platglas

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF OVER 1961

	De Kring
Aantal bedrijven	32
Aantal ramen platglas	2040
Grondgebruik (in aren)	
Staand glas verwarmd: groenten	2
Staand glas onverwarmd groenten	12
Platglas	56
Open grond: groenten, vroege aardappelen	28
fruit	1
Braakland	3
Landbouw en veeteelt	2
Totale beteelbare oppervlakte	104
Arbeidsbezetting (in manjaren)	
Aantal ondernemers per bedrijf	1,13
Arbeid van de ondernemer(s)	1,16
Arbeid van gezinsleden	0,52
Arbeid van vast personeel	0,83
Arbeid van los personeel	0,19
Totale arbeidsbezetting	2,70

Bijlage 1

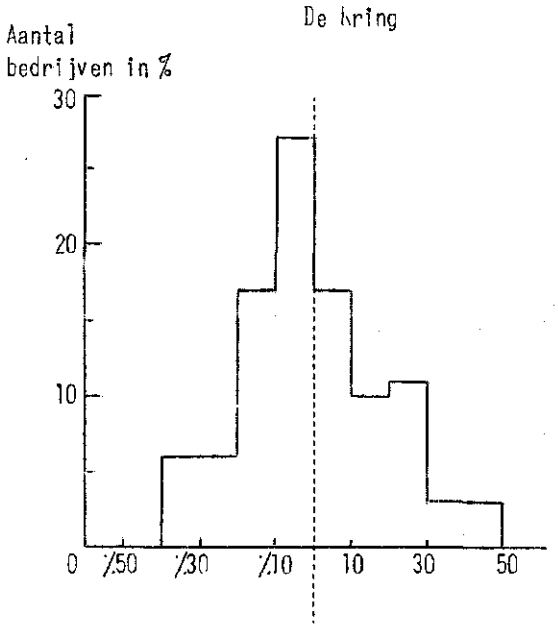
Tuinbouw onder glas: platglas

BEDRIJFSRESULTATEN OVER 1961 GEMIDDELD PER BEDRIJF

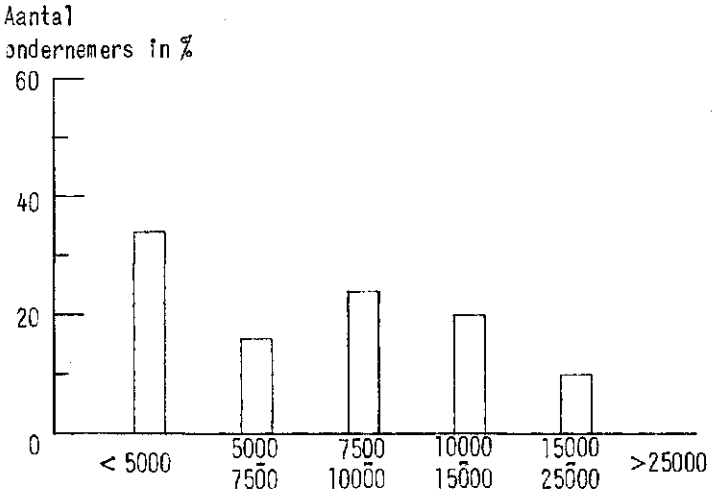
	De Kring
Aantal bedrijven	32
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen	77000
Arbeidsbezetting in manjaren	2,70
Kosten:	
afschrijvingen	4440
huren en pacht	500
rente	2450
onderhoud	1200
brandstoffen	1150
mest en stro	3660
overige materialen en diensten van derden	5590
arbeidskosten betaald personeel	6180
arbeidskosten ondernemer	7110
arbeidskosten gezinsleden	2510
bedrijfsbelastingen	80
Totale kosten	34870
Opbrengsten:	
groenten, vroege aardappelen, kasfruit en bloemisterijgewassen	34120
overige tuinbouwprodukten	740
akkerbouw en veehouderij	110
overige opbrengsten	180
Totale opbrengsten	35150
Netto-overschot	280
Kengetallen	
Netto-overschot:	
per f. 100,- kosten	1
per f. 100,- gem. geïnvesteerd vermogen	0
per manjaar	100
Inkomen:	
arbeidsinkomen per manjaar	5960
arbeidsinkomen van de ondernemer	6540
ondernemersinkomen	7990
Besparingen per ondernemer	± 140
Standaardafwijking van het gem. netto-overschot in procenten van de kosten	3,0

Bijlage 10c

TUINBOUW ONDER GLAS: PLATGLAS
AANTAL BEDRIJVEN PER RENTABILITEITSKLASSE (NETTO-OVERSCHOT PER F. 100,- KOSTEN)

AANTAL ONDERNEMERS PER INKOMENSKLASSE (ONDERNEMERSINKOMEN)

Bijlage 11a

Tuinbouw onder glas en in de open grond

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

	Venlo/ Blerick/ Tegelen	IJsselmonde
Aantal bedrijven	21	25
Aantal ramen platglas	70	640
Grondgebruik (in aren)		
Staand glas verwarmd:		
groenten	4	4
Staand glas onverwarmd:		
groenten	22	23
Rolbak (dubbele oppervlakte)	3	-
Platglas	1	16
Open grond:		
groenten	184	176
vroege aardappelen	5	15
fruit	-	7
Landbouw en veeteelt	10	2
Braakland (en dennenbos)	11	-
Totale beteelbare oppervlakte	240	243
Arbeidsbezetting (in manjaren)		
Aantal ondernemers per bedrijf	1,19	1,64
Arbeid van de ondernemer(s)	1,22	1,81
Arbeid van gezinsleden	0,65	0,34
Arbeid van vast personeel	0,03	1,14
Arbeid van los personeel	0,14	0,31
Totale arbeidsbezetting	2,04	3,60

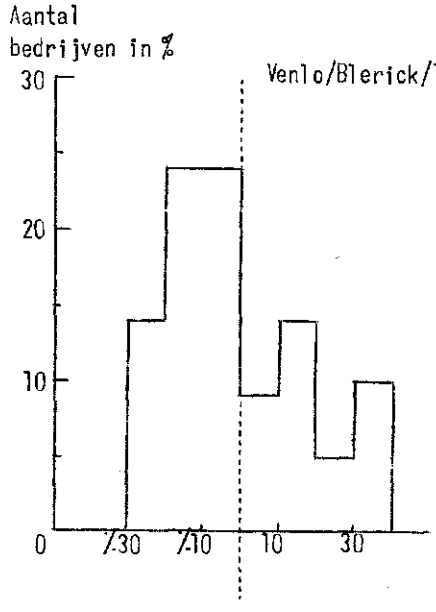
Bijlage 11b

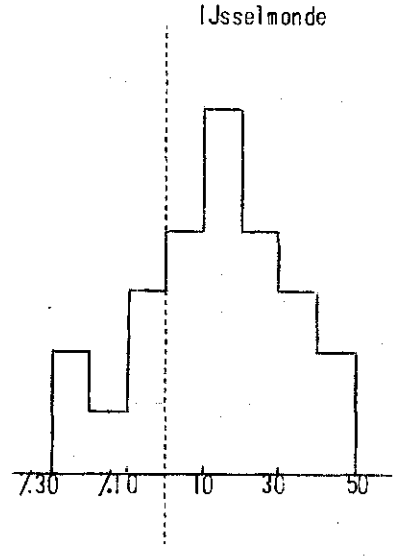
Tuinbouw onder glas en in de open grond

BEDRIJFSRESULTATEN GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1961

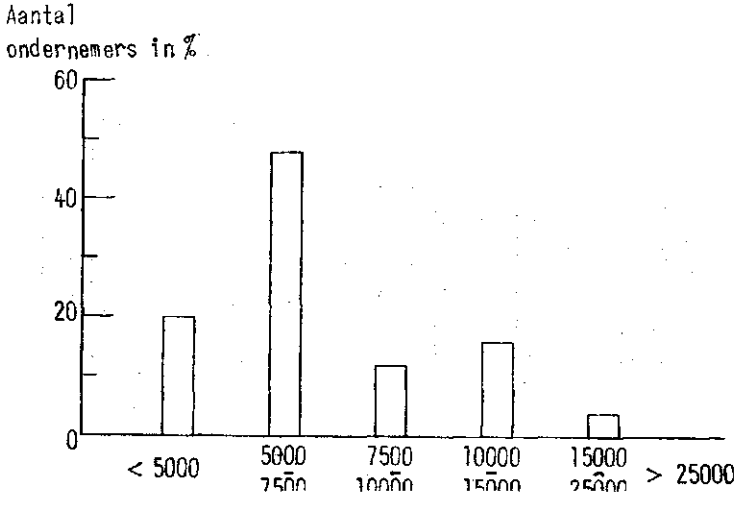
	Venlo/ Blerick/ Tegelen	IJsselmonde
Aantal bedrijven	21	25
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen	74000	109000
Arbeidsbezetting in manjaren	2,04	3,60
Kosten:		
afschrijvingen	3060	5180
huren en pacht	420	430
rente	2470	3950
onderhoud	720	1750
mest en stro	2160	2800
overige materialen en d.v.d.	4380	7480
arbeidskosten betaald personeel	670	7530
arbeidskosten ondernemer	7280	11040
arbeidskosten gezinsleden	3180	1680
bedrijfsbelastingen	70	330
Totale kosten	24410	42170
Opbrengsten:		
groente, vroege aardappelen, kasfruit	24380	45710
overige tuinbouwprodukten	60	260
akkerbouw en veehouderij	210	260
overige opbrengsten	60	300
Totale opbrengsten	24710	46530
Netto-overschot	300	4360
Kengetallen		
Netto-overschot:		
per f. 100,- kosten	1	10
per f. 100,- gem. geïnv. vermogen	0	4
per manjaar	150	1210
Inkomen:		
arbeidsinkomen per manjaar	5600	6840
arbeidsinkomen van de ondernemer	6370	9400
ondernemersinkomen	7420	11200
Besparingen per ondernemer	1570	3320
Standaardafwijking van het gem. netto-overschot in procenten v.d. kosten	3,8	3,8

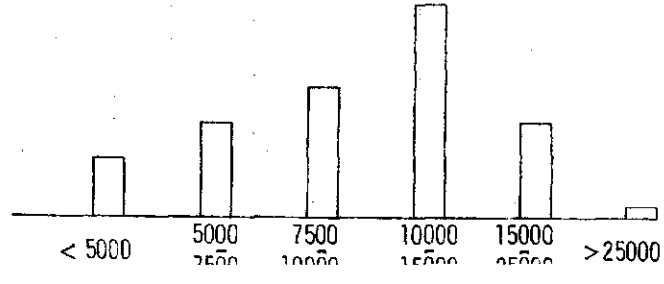
TUINBOUW ONDER GLAS EN IN DE OPEN GROND
AANTAL BEDRIJVEN PER RENTABILITEITSKLASSE (NETTO-OVERSCHOT PER F. 100,- KOSTEN)

AANTAL ONDERNEMERS PER INKOMENSKLASSE (ONDERNEMERSINKOMEN)

Bedrijfsresultaten in de jaren 1958 t/m 1962 1)

	Netto-overschot															Arbeidsinkomen									
	in gld. per bedrijf					in % van de kosten					in % van het gemiddeld geïnvesteerde vermogen					in gld. per manjaar					in % van C.A.O.- loon incl. soc. lasten				
	1958	1959	1960	1961	1962	1958	1959	1960	1961	1962	1958	1959	1960	1961	1962	1958	1959	1960	1961	1962	1958	1959	1960	1961	1962
1. Het Geestmerambacht 2)																									
Vaarbedrijven	⁄ 1100	5010	1020	3310	14900	⁄ 8	32	6	18	69	⁄ 3	12	2	6	23	3910	7580	5740	7580	13800	85	154	107	133	228
Rijbedrijven	70	8930	2370	3180	15300	0	51	14	17	61	0	21	5	5	17	4600	9520	6490	7470	13900	100	193	121	131	233
Alle bedrijven	⁄ 730	6200	1590	3250	15100	⁄ 5	38	9	17	65	⁄ 2	15	3	5	19	4120	8190	6060	7560	13700	90	166	113	132	230
2. Het Grootslag																									
Veel bloembollen	5300	9020	13400	6860	12700	25	40	51	25	42	9	15	16	6	11	6880	8490	10680	8500	11000	150	172	199	149	185
Matig bloembollen	2050	8050	7470	3070	8800	12	43	34	15	40	5	16	11	4	11	5660	8650	8640	7410	10400	123	175	161	130	175
Weinig/geen bloembollen	1320	5500	3940	1640	9300	10	39	27	7	37	4	14	9	2	10	5350	8230	7660	6580	10200	116	167	143	115	171
Alle bedrijven	2700	7940	8410	3970	10200	16	42	39	17	40	6	15	13	5	11	5960	8510	9160	7620	10500	130	173	171	133	176
3. Zwijndrecht e.o.	⁄ 750	6100	1110	-	-	⁄ 3	22	4	-	-	⁄ 1	11	2	-	-	4130	6790	5460	-	-	89	136	101	-	-
4. Barendrecht e.o.	⁄ 1200	5620	0	-	-	⁄ 6	22	0	-	-	⁄ 3	11	0	-	-	3870	6710	5270	-	-	84	135	97	-	-
5. IJsselmonde	-	-	-	⁄ 510	1700	-	-	-	⁄ 2	6	-	-	-	⁄ 1	2	-	-	-	5530	6600	-	-	-	96	111
6. Venlo/Blerick/Tegelen	⁄ 1650	⁄1240	⁄1550	⁄ 920	1600	⁄ 11	⁄ 8	⁄ 9	⁄ 5	6	⁄ 4	⁄ 3	⁄ 3	⁄ 2	2	3410	4080	4340	4930	6400	75	82	81	87	108
7. Bloembollenstreek																									
Opp > 10% hyacinten	12790	23380	27350	17240	11600	30	54	55	32	19	9	16	15	8	6	7760	10820	12500	10350	9400	170	220	230	172	150
Opp > 50% tulpen	6260	9000	15690	6750	6200	28	39	51	21	19	8	11	13	6	5	7590	9280	11630	8750	9100	166	189	214	146	145
Opp < 50% tulpen	6160	6960	8580	6050	6200	30	33	38	23	23	9	10	10	6	6	7300	7830	8980	8700	9100	160	159	165	145	145
Alle bedrijven	7960	11810	15190	9690	7900	30	43	48	27	20	9	13	13	7	6	7550	9240	10870	9430	9200	166	168	200	157	147
8. Anna-Paulowna/Breezand																									
Opp > 75% hoofdsoorten	8320	18400	25210	21870	26000	33	62	75	43	49	11	20	22	10	13	8270	11690	14460	12090	14000	181	238	266	201	224
Opp <75% hoofdsoorten	3910	5650	8150	11360	13300	23	31	38	29	31	8	11	12	8	6	6920	7900	9410	9430	10800	152	161	173	157	173
Alle bedrijven	6460	13370	18210	16450	20300	30	53	64	36	42	10	17	19	9	10	7830	10550	12840	10820	12700	172	215	236	180	203
9. Boskoop e.o. 3)																									
Intensieve bedrijven	9300	12380	12840	16230	-	48	62	59	67	-	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	-	8360	9490	9970	11490	-	188	207	199	215	-
Extensieve bedrijven	2680	3050	4810	4660	-	24	26	39	34	-	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	-	6140	6500	8010	8360	-	138	142	160	157	-
Alle bedrijven	5860	7530	8670	10210	-	39	48	51	54	-	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	-	7460	8280	9180	10240	-	168	181	183	192	-
10. Fruitteeltbedrijven	2080	16230	⁄2670	14610	⁄2300	7	47	⁄ 7	42	⁄ 7	P.M.	P.M.	P.M.	11	⁄ 2	5420	10890	4310	11450	4700	120	223	80	204	84

1) Incl. k
2) Onderne
en ver

1) 1962 voorlopige berekening
2) Incl. koolsteun
3) In 1962 niet in onderzoek opgenomen

Inkomen en besparing per ondernemer in de jaren 1958 t/m 1961

	Netto-overschot				Arbeidsinkomen				Ondernemersinkomen				Besparing 1)			
	1958	1959	1960	1961	1958	1959	1960	1961	1958	1959	1960	1961	1958	1959	1960	1961
1. Overwegend verwarmd																
Het Westland	9140	8590	7170	9260	14490	14160	13220	15790	17760	17020	16010	18620	5840	5460	4320	6640
De Kring	12480	12650	7570	10240	17660	18110	13510	16710	20670	20980	16330	19670	8750	9840	4870	7330
Aalsmeer (rozen en anjers)	7060	8800	10820	11400	12080	13940	16290	17370	14150	16220	18650	20110	6500	6420	8420	8580
Aalsmeer (potplanten en seringen)	3880	4180	5280	3860	8830	9040	10620	9670	10160	10510	12240	11480	3930	3740	4400	3350
2. Overwegend onverwarmd																
Het Westland	3100	2950	5170	4450	8420	8390	11150	10920	10950	10020	12740	12800	2340	2220	4570	4200
w.v. groenten	2210	3060	5300	4390	7440	8600	11310	10930	9190	10230	12870	12540	1600	2560	4810	4400
w.v. groenten en fruit	3470	2570	5240	4460	8910	7900	11170	10820	10990	9510	12900	13040	2710	1750	4730	3910
De Kring	⁄ 420	⁄1060	200	⁄1730	4080	4340	6040	4720	6310	6000	7870	6560	120	⁄ 820	1220	⁄ 380
3. Verwarmd en onverwarmd																
Venlo	4450	6690	4530	2830	10050	12560	10770	9670	11680	13890	12680	11480	2450	5580	2050	3530
Zwijndrecht e.o.	1830	10640	5940	-	6850	15990	12090	-	8380	17440	14020	-	1130	10250	4540	-
IJsselmonde	-	-	-	6180	-	-	-	12750	-	-	-	14870	-	-	-	5280
4. Platglas																
De Kring	110	3370	3020	250	5360	8830	8800	6540	6740	10070	10250	7990	⁄ 50	2970	2900	⁄ 140
5. Glas en opengrond																
Zwijndrecht e.o.	710	3590	1440	-	6160	9360	7640	-	7280	10460	8980	-	1280	3760	2460	-
Barendrecht e.o.	⁄ 660	4550	2820	-	4580	11150	9130	-	5690	12350	10500	-	⁄ 590	5740	3810	-
IJsselmonde	-	-	-	2660	-	-	-	9400	-	-	-	11200	-	-	-	3320
Venlo/Blerick/Tegelen	1970	2540	1290	250	7080	8010	7740	6370	8220	9060	8680	7420	1710	2450	1190	1570

1) Ondernemersinkomen uit het bedrijf, vermeerderd met het overige inkomen van de ondernemer en verminderd met de privé- onttrekkingen

C.A.O.- loon c. lasten		
1960	1961	1962
145	160	183
150	164	171
206	210	236
148	132	161
146	136	158
148	136	-
145	135	-
96	82	154
133	118	159
139	-	-
-	140	142
122	104	-
112	-	-
116	-	-
-	119	154
108	99	-

In de reeks verslagen van het Landbouw-Economisch Instituut zijn op dit gebied o.m. reeds verschenen of verschijnen binnenkort

No.		
12	Bedrijfsuitkomsten van de tuinbouw 1960, maart '63	f.5,50
16	Rentabiliteit van de tuinbouw in het Zuidhollands Glasdistrict, voorlopige berekening 1962, april '63	f.1,50
21	Rentabiliteit van de tuinbouw in het gebied Venlo-Blerick-Tegelen, voorlopige berekening 1962, mei '63	f.2,50
22	Rentabiliteit van de groenteteelt op het eiland IJsselmonde, voorlopige berekening 1962, mei '63	f.2,50
25	Rentabiliteit van het kwekersbedrijf in de Bloembollenstreek en Anna-Paulowna/Breezand, voorlopige berekening 1962, juni '63	f.2,50
27	Rentabiliteit v/d bloementeelt te Aalsmeer voorlopige berekening 1962, juli '63	f.2,50
38	Rentabiliteit van de tuinbouw in het Geestmerambacht en het Grootslag, voorlopige berekening 1962, oktober '63	f.2,50
55	Bedrijfsuitkomsten van de tuinbouw 1961	f.5,50

In bewerking is:
Rentabiliteit van gespecialiseerde fruitteeltbebedrijven, definitieve berekening 1961/'62, voorlopige berekening 1962/'63

VOLLEDIGE LIJST VAN ACTUELE L.E.I.-PUBLIKATIES OP AANVRAAG GRATIS VERKRIJGBAAR